



شرکت تعاونی خدمات آموزشی کارکنان
سازمان سنجش آموزش کشور

پاسخ تشریحی
سوالات آزمون آزمایشی
مرحله چهارم
بهمن ماه ۱۳۸۸

علوم انسانی

نتایج اولیه آزمون (مرحله چهارم) حداکثر تا ۴۸ ساعت بعد از
برگزاری از طریق سایت اینترنتی شرکت تعاونی خدمات آموزشی به
نشانی: www.sanjeshserv.com قابل مشاهده است.

سخن مشاور

یادگیری موثر (۲)

در نوشته قبلی راجع به یادگیری موثر بحث کردیم. اهمیت یادگیری آنچنان است که این نوشته را هم به ادامه یادگیری موثر اختصاص دادیم:

• هدف:

اولین شرط یادگیری، هدفمند بودن آنست و یکی از راههای یادگیری مطالعه است. مطالعه باید هدفمند باشد. مثلاً در پیش مطالعه هدف شما آشنائی با مطالب درسی است، در کلاس درس هدف شما گوش دادن و فهمیدن درس معلم است. پس از کلاس، هدف شما از مطالعه، فهمیدن مطالب درس داده شده در آن روز است. لذا کتاب درس و جزوه معلم را با دقت مطالعه کنید و اگر فرصت پیدا نکردید، در زمان دیگری آن را ادامه دهید.

برای یادگیری باید سوالات درسی را جواب دهید. پس هدف از جواب دادن به سوالات درسی، ارزیابی مطالب خوانده شده است. پس از جواب دادن به سوالات، متوجه می شوید چه مطالبی را فهمیده اید و چه مطالبی نیاز به مطالعه مجدد دارد. در مطالعه مجدد، هدف یادگیری بهتر مطالب فهمیده شده و یادگیری مطلبی که نفهمیده اید می باشد. پس از مطالعه مجدد، سوالات دیگری را جواب می دهید. هدف، ارزیابی مجدد چگونگی یادگیری و رفع مشکلات و فهمیدن مطالب فهمیده نشده است.

پس هر بار هدف خود را از مطالعه ای که انجام می دهید، مشخص کنید.

• مطالعه

شرایطی چند برای مطالعه لازم است. تمرکز مهمترین شرط مطالعه است. چگونه تمرکز خود را حفظ کنیم؟ اگر هدف شما از مطالعه مشخص باشد در خود ایجاد اشتیاق و علاقه نموده اید. اشتیاق و علاقه برای شروع مطالعه لازم می باشد. اما برای ادامه اشتیاق و علاقه باید تمرکز خود را حفظ کنید. تمرکز باعث ادامه علاقه شما به مطالعه و عدم تمرکز باعث بی علاقه می شود.

تمرکز به معنی ادامه تفکر و تأکید بر روی مطلب مورد مطالعه می باشد. اگر به افکار خود توجه کنید، هرگز فکر شما بلا استفاده نمی ماند و همیشه به موضوعی سرگرم است. تمرکز بدین معنی می باشد که روی موضوع مورد مطالعه تفکر می کنید. فکر شما درگیر مطالب درسی می شود و علاقه شما به مطالعه را افزایش می دهد.

تفکر روی موضوع مورد علاقه باعث فهمیدن آن می شود و این یک نکته کلیدی در یادگیری است.

معمولاً داوطلبان متوجه نمی شوند که درس خود را خوب یاد گرفته اند یا خیر؟ درس را می خوانند، سوالات را جواب می دهند، ولی هرگز ارزیابی درست از یادگیری خود ندارند. در مطالعه هدفمند باید بدانید که چرا مطالعه می کنید؟ برای آشنائی همانند پیش مطالعه، برای درک اولیه مانند پس از کلاس و برای درک بهتر مانند پس از جواب دادن به سوالات و همچنین برای درک بعضی نکاتی که هنوز یاد نگرفته اید.

در ارزیابی از مطالب یاد گرفته شده مانند حل مسئله در ریاضیات و فیزیک و یا جواب به سوالات دروسی مانند ادبیات و زبان باید درک درستی از دلیل عدم پاسخگویی به سوالات داشته باشید. چرا نمی توانید مسئله ریاضی را حل کنید؟ چرا سوالات ادبیات و یا زبان را نمی توانید جواب دهید؟ آیا نیاز به مطالعه بیشتر دارید و یا نیاز به پرسش از معلم خود دارید. در هر حال تلاش کنید که جواب سوالات را پیدا کنید. در واقع مطالعه و ارزیابی لازم و ملزوم یادگیری می باشند. در این صورت است که می توانید از دلایل عدم یادگیری و یا عدم پاسخگویی به سوالات آگاه شوید. بعد از این مراحل، مطالب در مغز شما تثبیت خواهد شد. تثبیت مطالب باعث می شود که یادتان نرود. اما پس از تثبیت مطالب نیز باید چندین مرحله را در نظر داشته باشید.

سعی کنید مطالبی را که آموخته اید به صورت خلاصه به زبان خود و بدون استفاده از کتاب و یا جزوه بنویسید. این خلاصه نویسی به شما کمک زیادی می کند که ارزیابی دیگری از یادگیری خود داشته باشید؛ برای مرور مطالب یاد گرفته شده برنامه ریزی کنید. برحسب هر درس ممکن است یک ماه یا سه ماه دیگر نیاز به مرور و یا یادآوری درس باشد. در دروسی مانند ریاضیات و فیزیک این زمان می تواند طولانی باشد ولی در دروسی مانند ادبیات و زبان این زمان می تواند کوتاه باشد. در نظر داشته باشید شاید مطلبی را امروز خوب بلد باشید ولی بزودی از یادتان برود. پس، مرور دروس در زمان آینده باید جزو مراحل یادگیری باشد.

حتماً تاکنون متوجه شده اید که یادگیری را باید در مراحل مختلف انجام دهید. در هر مرحله هدفی را دنبال می کنید و مجموعه این مراحل شما را برای هر نوع آزمون و امتحان آماده می کند. تمام این مراحل باید با تفکر و تمرکز حواس باشد.

• تمرکز

تمام داوطلبان تاکنون متوجه شده اند که یکی از عوامل یادگیری موثر، تمرکز حواس می باشد. داوطلب مشغول مطالعه می شود و بعد از مدتی مطالعه را رها می کند، چون نمی تواند تمرکز خود را حفظ کند. خیلی هم از این موضوع ناراحت است ولی دلیل آن را نمی داند.

اکنون به بررسی دلایل عدم تمرکز می پردازیم.

اولین و مهمترین دلیل اینست که داوطلب نمی داند هر درس را "چگونه بخواند". مطالعه ریاضی و یا فیزیک یا نحوه مطالعه ادبیات و زبان فرق می کند. در درس ریاضی و فیزیک باید دقت زیادی نمود، ولی در درس ادبیات و زبان باید با "تکرار" درس را یاد گرفت. ریاضی را بایک بار مطالعه دقیق می توان یاد گرفت. دروس ادبیات و زبان را هم می توان با یک بار مطالعه یاد گرفت؛ ولی این دروس زود از یاد می رود و باید مجدداً تکرار شوند.

البته دروس ریاضی و فیزیک هم نیاز به تکرار دارند، ولی تعداد تکرار آنها کمتر است. بعضی افراد خواندن روزنامه، کتاب داستان، زبان و ریاضی را به یک صورت انجام می دهند، ولی خواندن و یادگیری هر کدام با یکدیگر متفاوت است و نیاز به تمرکز مختلف دارند.

عامل دوم، "هدف از مطالعه" است. اگر پیش مطالعه دارید، انتظار نداشته باشید درس را خوب بفهمید. هدف، آشنائی با مطالب درسی است، لذا خواندن مطالب کافی است و نباید سعی کنید درس را خوب بفهمید. در مطالعه بعد از کلاس، مطالب را تا حدودی خواهید فهمید ولی برای خوب فهمیدن، نیاز به حل مسئله و یا پاسخ به سوالات دارید. باید چندین مرتبه مطالعه و ارزیابی را انجام دهید تا کاملاً به درس احاطه پیدا کنید.

عامل سوم، "پیش زمینه" درس مورد مطالعه است. عدم تمرکز می تواند به نداشتن دانش کافی در مورد درسهای سالهای قبل برگردد. بخصوص این مسئله در مورد دروسی مانند ریاضی و زبان کاملاً صادق است. اگر دروس سالهای قبل را یاد نگرفته باشید، چگونه از خود انتظار دارید که دروس سال جاری را که بستگی کامل به دروس سالهای قبل دارد، بفهمید. درک نکردن درسی که به دروس سالهای قبل بستگی دارد، تمرکز را بهم زده و باعث ناراحتی و حتی افسردگی داوطلب می شود. چاره ای نیست جز آنکه دروس سالهای قبل را یاد بگیرید.

عامل چهارم، "عادت به زمان و مکان مشخص" می باشد. سعی کنید در مکانی درس بخوانید که در آن راحت هستید و هر روز در ساعات مشخصی مطالعه کنید. در اینصورت به تدریج به مکان و ساعات مطالعه مورد نظر خود عادت خواهید کرد و این کار عمل مطالعه را راحتتر خواهد کرد.

عامل پنجم، "افکار مزاحم" است. تا کتابها را باز می کنید، افکار مختلف به مغزتان خواهد آمد. سعی می کنید آنها را کنترل کنید ولی خود را عاجز در کنترل افکار خود می بینید. عجیب اینست که اگر مطالعه را قطع کنید، افکار مزاحم وجود نخواهد داشت و با شروع مطالعه مجدداً به افکارتان خواهید آمد.

راه حل این مشکل اینست که دترچه ای تهیه کرده و این افکار را در آن یادداشت کنید. بعد از مدتی متوجه می شوید که افکار کمتر به سراغتان خواهد آمد، چون نوشتن افکار باعث اطمینان از عدم فراموشی آنها می شود. متوجه خواهید شد که این افکار تکراری هستند و یک سری افکار خاصی هستند که پایه و اساسی ندارند. در اثر مرور زمان افکار را کنار خواهید گذاشت، چون نسبت به آنها آگاهی پیدا خواهید کرد.

برای اطلاعات بیشتر در مورد یادگیری، به کتاب عوامل موفقیت در آزمون سراسری نوشته سعید دانشی که توسط شرکت تعاونی خدمات آموزشی چاپ شده است مراجعه کنید.

موفق باشید

پاسخ‌نامه‌ی تشریحی عمومی آزمون آزمایشی مرحله چهارم – درس زبان و ادبیات فارسی

الف - مشترک همه‌ی گروه‌های آزمایشی (۲۰ - ۱)

- ۱- پاسخ صحیح ، گزینه «۲» است. مکیدت: خدعه، مکر
- ۲- پاسخ صحیح ، گزینه «۳» است. بهل: رها کن، تهجد: شب زنده‌داری، هُراً: آواز مهیب
- ۳- پاسخ صحیح ، گزینه «۱» است. آخر شاهنامه: اخوان ثالث (م.امید) کارنامه‌ی بلخ سنایی، پیاده آمده بودم محمد کاظم کاظمی
- ۴- پاسخ صحیح ، گزینه «۲» است. جام جهان نما (که در اصل جام جهان بین است و در کتاب غلط نوشته شده) از آثار اسلامی ندوشن است.
- ۵- پاسخ صحیح ، گزینه «۳» است. فرهنگ سخنوران عبدالرسول خیام‌پور که فرهنگ است، دایرة المعارف تشیع از احمد صدر حاج سید جوادی و کامروان فانی - فرهنگ نامه برتاموریس پارکر که هر سه کتاب فرهنگ می باشد.
- ۶- پاسخ صحیح ، گزینه «۴» است.
- ۷- پاسخ صحیح ، گزینه «۲» است. شعر سپید مانند اشعار علی موسوی گرمارودی
- ۸- پاسخ صحیح ، گزینه «۳» است. ساقی استعاره از واسطه‌ی فیض الهی (معشوق، عشق) قدحت پر می باد کنایه در مصراع دوم واج آرایبی یا نغمه‌ی حروف (ت)
- ۹- پاسخ صحیح ، گزینه «۱» است. در سه گزینه ۲، ۳ و ۴ مصراع دوم درون مایه‌ی ضرب‌المثلی دارد و مصداق و الگوی برای مصراع اول است ضمناً می‌توان جای مصراع دوم را با اول عوض نمود و در گزینه ۱ مفهوم دو مصراع با یکدیگر کامل می‌شود.
- ۱۰- پاسخ صحیح ، گزینه «۴» است. در سایر گزینه‌ها شد معنی رفت دارد اما در گزینه ۴ شد همان فعل اسنادی است.
- ۱۱- پاسخ صحیح ، گزینه «۲» است. در گزینه جواب (۲) در پی هر کمال، نقصانی وجود دارد و روزگار هرآنچه را به انسان می‌دهد پس می‌گیرد که با بیت سؤال تناسب دارد.
- ۱۲- پاسخ صحیح ، گزینه «۴» است. در سه گزینه دیگر قناعت را توصیه می‌کند و حرص و آزمندی را نکوهش می‌کند.
- ۱۳- پاسخ صحیح ، گزینه «۳» است. در سه گزینه دیگر تقابل عقل و عشق را نشان می‌دهد اما بیت اول چنین موضوعی را بیان نمی‌کند.
- ۱۴- پاسخ صحیح ، گزینه «۱» است. در گزینه ۲ دل من از غم هر دو جهان آزاد شود و در گزینه ۳ زمانه کلید مرا به دست تو داد و در گزینه ۴ مهر به جان من رسید.
- ۱۵- پاسخ صحیح ، گزینه «۲» است. این کار (جان فروشی) از عشق بازان جای تعجب ندارد.
- ۱۶- پاسخ صحیح ، گزینه «۳» است. همه‌ی گزینه‌ها واژه‌ها اسم هستند اما در گزینه ۳ واژه‌ها همگی صفت هستند.
- ۱۷- پاسخ صحیح ، گزینه «۴» است. در این گزینه حذف نداریم اما در گزینه ۱ ای گدای مسکین (با تو هستم) فعل به قرینه‌ی معنوی محذوف است. در گزینه ۲ به خدا قسم (می‌خورم) که فعل به قرینه‌ی معنوی محذوف است. در گزینه ۳ ای همای رحمت (با تو هستم) که بازم فعل به قرینه‌ی معنوی محذوف است.
- ۱۸- پاسخ صحیح ، گزینه «۴» است. (سپردن به خانواده‌ی تناردیه متمم، او را مفعول ما در کوزت نهاد) بنابراین جمله چهارجزئی گذرا به مفعول و متمم است.
- ۱۹- پاسخ صحیح ، گزینه «۲» است. نمودار غلط است شب هسته است و نوک فلش باید زیر شب باشد.

سه شب اول ماه گذشته

- ۲۰- پاسخ صحیح ، گزینه «۱» است. در سرود + ن + _ + اشعار + _ + وصف + ی + محسوس + ات + _ + شاعر + نقش + _ + مهم + ی + دار + _ + ند ۱۸ تکواژ در + سرون + _ + اشعار + _ + وصفی + محسوسات + _ + شاعر + نقش + _ + مهمی + دارند ۱۳ واژه

ویژه‌ی گروه علوم انسانی

- ۲۱- پاسخ صحیح ، گزینه «۴» است.
- ۲۲- پاسخ صحیح ، گزینه «۱» است. فقط یک غلط املائی وجود دارد. احتمال ← احتمال
- ۲۳- پاسخ صحیح ، گزینه «۲» است. اشاره به حدیث قدسی فاذا اجبته کنت له سمعاً و بصراً و لساناً و بدأ بی یسمعُ و بی یبصرُ و بی یناطقُ و بی یبتلعُ دارد.
- ۲۴- پاسخ صحیح ، گزینه «۱» است. شد در گزینه معنای رفتن می‌دهد و در سایر گزینه‌ها همان شد فعل اسنادی است.
- ۲۵- پاسخ صحیح ، گزینه «۳» است. در حدیث قدسی آمده است که خداوند فرمود: من در زمین و آسمان نمی‌گنجم اما در دل مؤمن می‌گنجم که با گزینه ۳ ارتباط مفهومی دارد.

پاسخ‌های تشریحی آزمون آزمایشی مرحله چهارم – درس زبان عربی – عمومی

ویژه گروه علوم انسانی

- پاسخ ۲۶: ص: ۴ (۱) هنگام عفو... (معادل أدق برای «عندما نُعفی» نیست) - و هنگام ابتلا... (معادل أدق برای «عندما نبتلی» نیست) - مصیبت («المصائب» جمع لا مفرد) - ناامید خواهیم شد («نقطة» مضارع است و به مفهوم مستقبل نیست!). (۲) مصیبتی ... (اولاً ← توضیحات گزینه ۱، ثانیاً معرف بال لا نكرة) - مبتلا شدیم («نبتلی» مضارع لا ماضی) - ناامیدیم (معادل أدق برای «نقطة» نیست) - (۳) هرگاه ناامید شویم (در عبارت عربی این ساختار بکار نرفته است).
- پاسخ ۲۷: ص: ۲ (۱) اندوخته‌ها (معادل أدق برای «ثروات» نیست) - مهم («ثروات مهمه» نكرة لا معرفة) - زمینه («المجالات» جمع لا مفرد) - علم و تاریخ («العلمیة» و التاریخیة) - توصیف است برای «المجالات» نه مضاف إليه! لذا (اولاً در عبارت عربی وجود ندارد، ثانیاً عبارت «يجب أن يحافظوا...» جمله حالیه یا وصفیه است نه عطف به جمله اول) - آنها را («علیها» متمم است نه مفعول به) (۳) مهمترین (ساختار عبارت فارسی با اصل عربی آن تفاوت کلی دارد!) (۴) ثروتی («ثروات» جمع لا مفرد) - زمینه ←

توضیحات گزینه ۱). علم و تاریخ (← توضیحات گزینه ۱) - از آن (مرج، ضمیر «ها» «ثروت» جمع لا مفرد) - نگهداری شود... («أن يحافظوا ... مبنی للمعلوم لا مبنی للمجهول).

پاسخ ۲۸: ص: ۳ (۱) خانه‌ای «البيت» معرف بأل لا نكرة - ممانعت ... روبرو شد (معادل أدق برای «منعه» نیست). (۲) دچار شک و تردید شد (أولاً معادل صحیح برای «اوشک» نیست، ثانیاً ساختار عبارت فارسی با اصل عربی آن تفاوت کلی دارد!) - مانع شد (ضمیر اضافی «ه» در ترجمه لحاظ نشده است). (۴) نزدیک بود دزد بالای... (در عبارت عربی چنین مفهومی وجود ندارد) - خانه‌ای (← توضیحات گزینه ۱)

پاسخ ۲۹: ص: ۴ (۱) می‌آید «أتیم» ماض لا مضارع. ص: آمدید. (۲) به بنده‌اش «عباده» جمع لا مفرد، ص: بندگان. - خواهد داد «یعطی» مضارع است و مفهوم مستقبل نیست، ص: می‌دهد! (۳) پسر (ضمیر اضافی «ه» در ترجمه فارسی لحاظ نشده است، ص: پسرش) - داده است «یمنح» مضارع لا ماض، ص: می‌دهد.

پاسخ ۳۰: ص: ۱ (۲) کارمندان (ضمیر اضافی «ها» در ترجمه لحاظ نشده است، ص: کارمندان) - ششمین کارمند (سنة موظفین: شش کارمند) - نیز (چنین کلمه‌ای در عبارت عربی وجود ندارد). (۳) بزرگم (معادل أدق برای الأكبر نیست، ص: بزرگم) - روزی (معادل أدق برای «فی کل یوم» نیست، ص: در هر روز). - مطالعه می‌کند «یطالع» متعدی است و نیاز به مفعول دارد لذا ترکیب اضافی «دروسه» در عبارت فارسی لحاظ نشده است، ص: درس‌هایش را. (۴) انتظار داشت (کان قد انتظر = ماضی بعید در فارسی: انتظار کشیده بود) - ششمین دانش‌آموز (ثمانیة طلاب: شش دانش‌آموز).

پاسخ ۳۱: ص: ۴ با در نظر گرفتن معنی عبارت (انسان هنگام امتحان گرامی داشته می‌شود و یا خوار می‌گردد) مناسب‌ترین مفهوم همین گزینه است: امتحان توانمندی‌های انسان را کشف می‌کند و مهارت او یا ناتوانی‌اش را بیان و روشن می‌کند. (۱) بر انسان لازم است که همه درسها و کتابها را برای امتحان بخواند! (۲) امتحان باعث مشغول شدن فکر انسان به موضوعات درسی می‌گردد! (۳) توانمندی‌های ذاتی همان علت موفقیت می‌باشد و نیاز به امتحان ندارد!

پاسخ ۳۲: ص: ۳ (۱) التفكير (معادل صحیح برای «درنگ و تأمل» نیست) - لآئه ... (چنین ساختاری در عبارت فارسی وجود ندارد) (۲) الطرق (راه در عبارت فارسی مفرد لا جمع) - الذی (ساختار عبارت عربی با اصل فارسی آن کاملاً متفاوت است!). (۴) إیما (چنین تأکیدی در عبارت فارسی وجود ندارد) - بعد (أولاً «لام» به معنای «برای اینکه» در عبارت عربی لحاظ نشده است، ثانیاً «بعد» معادل أدق برای دور ساختن نمی‌باشد).

پاسخ ۳۳: ص: ۲ (۱) لولا (معادل أدق برای «اگر ... نباشد» نیست) - ضوء (معرفه لا نكرة) - حولنا (قید مکان است برای «دیدن» نه «نور») - لن نستطیع «الن» مضارع را به معنی مستقبل منفی می‌سازد و چنین مفهومی در عبارت فارسی وجود ندارد) - نظر (معادل أدق برای «بینیم» نیست). (۳) لولا ما کانت (← توضیحات گزینه ۱) - نظر (← توضیحات گزینه ۱) - حولنا (← توضیحات گزینه ۱)

پاسخ ۳۴: ص: ۱ (۲) یتلی (مبنی للمجهول لا مبنی للمعلوم، ص: یتلی) - القرآن (ص: القرآن، نائب الفاعل) (۳) یجول (ص: یجول، فعل مجرد ثلاثی: جال، یجول) - دار (ص: دار، علتی برای حذف تونین نیست). (۴) یصول (ص: یصول، فعل جرد ثلاثی: صال، یصول)

پاسخ ۳۵: ص: ۱ (۲) أهل (ص: أهل، مضاف الیه) - أحق (ص: أحق، ممنوع من الصرف). (۳) إن (ص: إن، به معنی «همانا» نه «اگر» که شرط است و معمولاً بر سر فعل درآید) - یتکفل (ص: یتکفل، هر چند فعل شرط است ولی «إذا» عامل جزم نمی‌باشد) - أهل (← توضیحات گزینه ۲). (۴) غیر (ص: غیر، مجرور بحرف الجر) - یدخل (ص: یدخل، منصوب بحرف «أن»)

پاسخ ۳۶: ص: ۳ (۱) حرارية، نعت و مجرور بالتبعية (۲) إن (ص: إن، چون بر سر فعل مضارع آمده و آن را مجزوم کرده است، نه بر جمله اسمیه) - نأكل (ص: نأكل، فعل شرط و مجزوم) - مائة (ص: مائة، مفعول به و منصوب) (۴) یعطینا (ص: یعطینا، مبنی للمعلوم لا مبنی للمجهول) - سعة (ص: سعة، علتی برای حذف تونین نیست)

پاسخ ۳۷: ص: ۲ (۱) مجرد ثلاثی (ص: مزید ثلاثی) (۳) مشتق وصفة مشبهة (ص: جامد و مصدر) - ممنوع من الصرف (ص: منصرف) (۴) مضاف الیه (ص: مجرور محلاً بحرف الجر)

پاسخ ۳۸: ص: ۱ (۲) فعل أمر (ص: فعل مضارع) - من باب تفعیل (ص: من تفعیل) (۳) مؤنث (ص: مذکر) - معرف بالإضافة (ص: نكرة) (۴) معرفة (ص: نكرة) - منصوب بالتعبئة (ص: منصوب)

پاسخ ۳۹: ص: ۴ (۱) ممنوع من الصرف (ص: منصرف) - للمكان (ص: للزمان) (۲) مفرد مذکر (ص: جمع تکسیر مفرد، نفع مؤنث) (۳) معتل و أجوف (ص: معتل و مثال)

پاسخ ۴۰: ص: ۳ (۱) شبه الجملة (ص: المفرد) (۲) مصدره: علم (ص: مصدره تعلیم) - محلاً (ص: تقدیراً) (۴) و اسمه «تلمیذة» (ص: و اسمه ضمیر «ت» البارز)

پاسخ ۴۱: ص: ۴ «الله» اسم علم، ی: ضمیر، هذا: اسم اشاره، السفر: معرف بأل، الذی: موصول، ه: ضمیر، أهل: معرف بالإضافة، ی: ضمیر، حافظ: معرف بالإضافة، ی: ضمیر ۹ همه ۶ مورد معرفه موجود است، و حال اینکه در هریک از سه گزینه دیگر کمتر از ۶ مورد بکار رفته است.

پاسخ ۴۲: ص: ۲ «هاتان» مبتدأ و مرفوع بالألف، «صدیقنا» خبر مفرد و مرفوع بالألف است که نون آن به سبب اضافه حذف گردیده است، «موظفان» خبر مفرد و نعت آن، هر دو مرفوع بالألف. (۱) «أصوات» (ص: أصوات، مفعول به و منصوب بالتبعية، چون جمع مکسر است نه مؤنث سالم) (۳) والدا (ص: والدی، مفعول به و منصوب بآباء) (۴) مناطق (ص: مناطق، زیرا مضاف واقع شده است و کسره‌پذیر - منظرأً ص: منظر، زیرا ممنوع من الصرف است)

پاسخ ۴۳: ص: ۱ (علامت اعراب در: أخوی، واقفان، ید، تمتدان، یدعوان، فرعی، و در: أمام، حاجة تقدیری است)

پاسخ ۴۴: ص: ۲ (یهدی، حروف اصلی آن «هدأ» است که هر چند مهموم می‌باشد ولی معتل نیست). اما افعال در سه گزینه دیگر معتل هستند: یناج (ناقص: ن ج ی)، تُب (أجوف: ت و ب)، كانوا (أجوف: ک و ن)

پاسخ ۴۵: ص: ۳ «کثیر منهم ضاحکون» الجملة اسمیه خبر ل «الطلاب» - و «ضاحکون، خبر مفرد ل «کثیر»، «باکون» خبر مفرد ل «قلیل»، و «راضون» خبر مفرد ل «بعض»

پاسخ ۴۶: ص: ۱ (هیچ شکی در اینکه خانه مورچه با مهارتی ساخته می‌شود، نیست!) که این عبارت جز بدین معنی نمی‌تواند باشد، لذا «لا» حرف نفی جنس است و عامل. (۲) بر تو است که ملتزم به صدق و راستی و امانتداری باشی نه دروغ و خیانت! (حرف عطف و غیرعامل) (۳) ما تسلیم سختیا نمی‌شویم تا اینکه موفق شویم! (نافیه و غیرعامل) (۴) سختیا را تحمل نمی‌کنیم مگر برای رسیدن به پیشرفت (نافیه و غیرعامل)

پاسخ ۴۷: ص: ۴ «مُنحنا» را فقط می‌توان به صیغه مبنی للمجهول خواند تا ضمیر «نا» نائب فاعل بگردد و معنای مناسب داشته باشد (داده شده‌ایم). اما افعال در سه گزینه دیگر را فقط می‌توان به صیغه مبنی للمعلوم خواند چون هم فاعل دارند و هم مفعول به.

پاسخ ۴۸: ص: ۲ «الحاذق» نعت و منصوب بالتبعية للمفعول به «أستاذ» - «الصف» معطوف و منصوب بالتبعية للمعطوف علیه «النحو» - «الصف» معطوف و مجرور بالتبعية للمعطوف علیه «المکتبة»

پاسخ ۴۹: ص: ۴ (بخیل در دنیا با سختی زندگی می‌کند). «عییش»: فعل لازم. (۱) (ما در مقابل حمله دشمنان می‌ایستیم) «أمام»: مفعول فیه (۲) (هرگز شجاعت جوانان را در جنگ فراموش نخواهیم کرد) «شجاعة»: مفعول به (۳) (قطعاً آرزوهایمان تحقق پیدا خواهد کرد). «تحققاً»: مفعول مطلق تأکیدی

پاسخ ۵۰: ص: ۳ (بعد از سالها در کتابخانه یکی معلممان فاضل را دیدم در حالیکه کتابی را مطالعه می‌کرد). یطالع: حالیه و صاحب الحال: أحد (معرفة). (۱) (مردم در مغازه راه می‌رفتند در حالیکه جویای کشفهای ارزان بودند!) باحثین: حال مفردة، صاحب الحال: ضمیر «الواو» (۲) (مهمانها در زمان معین حضور یافتند ولی شما با تأخیر آمدید) متأخرین: حال مفردة، صاحب الحال: ضمیر «تما» (۴) دانش‌آموزان در حالیکه موقعیت علمی را در همایش بدست آورده بودند ما را به تحسین واداشتند! حاصلات: حال مفردة، صاحب الحال: التلمیذات

پاسخ‌های تشریحی آزمون آزمایشی مرحله چهارم - درس فرهنگ و معارف اسلامی - عمومی

- ۵۱- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. قرآن کریم در آیه ۹۸ سوره نحل می‌فرماید: زیرا او (شیطان) بر کسانی که ایمان دارند و بر پروردگارشان توکل می‌کنند سلطه‌ای ندارد. «ص ۵۰ (تفکر در آیات) دین و زندگی ۲»
- ۵۲- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. انسانها معمولاً در برخورد با مرگ دو دیدگاه دارند: برخی نمی‌توانند خود را از اندیشه‌ی مرگ و نابودی پس از آن نجات دهند، از همین رو اضطراب از فنا و نابودی همواره آنان را آزار می‌دهد و دمی آسوده نمی‌گذارد پایه و اساس این اندیشه میل به جاودانگی است. «ص ۵۹ دین و زندگی ۲»
- ۵۳- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. قرآن کریم در آیه ۱۱ و ۱۲ سوره مطففین می‌فرماید: کسانی که روز جزا را انکار می‌کنند، و تنها کسی آن را انکار می‌کند که متجاوز و گنهکار است. «ص ۷۵ دین و زندگی ۲»
- ۵۴- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. پس از مرگ در عالم بزرخ فعالیت‌های حیاتی بدن متوقف می‌شود، اما فرشتگان روح انسانها را «ترفی» می‌کنند، یعنی روح انسان را به طور تمام و کمال دریافت می‌کنند. بنابراین گرچه بدن حیات خود را از دست می‌دهد، اما روح همچنان فعالیت‌های آگاهانه‌ی خویش را ادامه می‌دهد. «ص ۸۱ دین و زندگی ۲»
- ۵۵- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. قرآن کریم می‌فرماید: «و نفخ فی الصور فصعق من فی السموات و من فی الارض الا من شاء الله ثم نفخ فيه اخری فاذا هم قیام ینظرون و اشرفت الارض بنور ربها...» «ص ۸۷ دین و زندگی ۲»
- ۵۶- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. قرآن کریم می‌فرماید: و توکل کن بر آن زنده‌ای که هرگز نمی‌میرد، و تسبیح و حمد او را بگو و همین بس که او از گناهان بندگانش آگاه است. «ص ۱۱۲ دین و زندگی ۲»
- ۵۷- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. محبت و دوستی سرچشمه بسیاری از تصمیم‌ها و کارهای انسان است. فعالیت‌هایی که آدمی در طول زندگی انجام می‌دهد، ریشه در دلبستگی‌ها و محبت‌های او دارد و همین محبت‌هاست که به زندگی آدمها جهت می‌بخشد و قرآن می‌فرماید: و من الناس من یتخذ من دون الله انداداً...» «ص ۱۲۴ و ۱۲۳ دین و زندگی ۲»
- ۵۸- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. ظاهر هرکس تجلی درون اوست و اندیشه‌ها، اخلاق و روحیات، اعمال و ظواهر را می‌سازند و شکل می‌دهند گزینه‌های ۲ و ۳ و ۴ فقط به یک بعد آراستگی توجه کرده است. «ص ۱۳۷ دین و زندگی ۲»
- ۵۹- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. ادیان الهی، که در اصل و حقیقت یک دین هستند، همواره بر پوشش تأکید کرده و آن را لازمه‌ی دینداری شمرده‌اند و آیه‌ی «یدنین علیهن من جلابیهن ذلک اونی ان یرض فلا یوذین» علاوه بر تعیین حد پوشش علت آن را نیز ذکر کرده است. «ص ۱۴۴ و ۱۴۷ دین و زندگی ۲»
- ۶۰- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. آمدن پیامبران متعدد برای این بوده است که آنها دین الهی را در خور فهم و اندیشه‌ی انسانهای دوران خود بیان کنند و متناسب با درک آنان سخن گویند. پس خداوند یک برنامه را برای زندگی انسانها برگزیده است. «ص ۳۴ دین و زندگی ۳»
- ۶۱- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در آیه ۱۶۴ سوره مبارکه آل عمران می‌فرماید: خداوند بر مؤمنان نعمت بزرگی بخشید، هنگامی که در میان آنها پیامبری از خودشان برانگیخت، تا آیات او را بر آنها بخواند و آنها را پاکیزه سازد و کتاب و حکمت بیاورد، هرچند پیش از آن در گمراهی آشکاری بودند. «ص ۶۶ دین و زندگی ۳»
- ۶۲- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. از ویژگی‌های پیامبران و ائمه (ع) «عصمت» است تشخیص دادن این ویژگی برای انسانها ممکن نیست، بنابراین، همانطور که پیامبر از طرف خدا معین می‌شود تنها کسی که می‌تواند فرد شایسته‌ای مقام امامت را معرفی کند، خداست. «ص ۸۳ و ۸۴ دین و زندگی ۳»
- ۶۳- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. پس از رحلت رسول خدا (ص) در دومین ماه سال یازدهم هجری، حوادثی رخ داد که رهبری امت از مسیر طبیعی خود و آنگونه که پیامبر اسلام (ص) برنامه‌ریزی کرده و بدان فرمان داده بود خارج کرد، در نتیجه حکومت عدل‌بندی به سلطنت قیصری و کسریایی تبدیل شد. «ص ۱۰۹ دین و زندگی ۳»
- ۶۴- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. به سبب قدرناشناسی و ناسپاسی و در خطر بودن جان حضرت حجت(عج) خداوند آخرین ذخیره و حجت خود را از نظرها پنهان کرد تا امامت در شکل جدید و از پس پرده‌ی غیبت ادامه یابد. تداوم این غیبت نیز بر اثر باقی ماندن همان عوامل و عدم آمادگی مردم برای ظهور است. «ص ۱۳۶ دین و زندگی ۳»
- ۶۵- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. نبودن بن‌بستی در راه رسیدن به احکام الهی که در عصر غیبت اینبار امانت بر دوش فقیهان باتقوا و اسلام‌شاسان آگاه به زمان سپرده می‌شود و تشکیل حکومت اسلامی بعد دیگرش است. «ص ۱۴۶ و ۱۴۷ دین و زندگی ۳»
- ۶۶- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. شناخت فقیه واجد شرایط و متخصص در احکام دین از راه‌های گزینه‌های ۲ و ۳ و ۴ مقدور می‌باشد و خود فرد به شرطی می‌تواند تشخیص دهد که به اندازه‌ای از علم فقه اطلاع داشته و فقیه‌شناس باشد. «ص ۱۶۹ دین و زندگی ۳»
- ۶۷- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. حضرت علی علیه‌السلام به مالک اشتر فرمودند: باترسو مشورت نکن چون در انجام دادن کارها روحیه‌ی تو را سست می‌کند و شهروندانی را که اهل عیب‌جویی از دیگران‌اند، از خود دورکن، زیرا مردم عیب‌هایی دارند که مدیر و رهبر جامعه باید بیش‌تر از همه در پنهان کردن آنها بکوشد. «ص ۱۷۸ دین و زندگی ۳»
- ۶۸- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. آیه‌ی «من کان یرید العزة...» تمام عزت را از آن خدا می‌داند و برای دیگران که در مقابل خدا باشد سهمی قائل نیست هرکس اطاعتش از خدا بیشتر باشد، کرامت و عزتش بیشتر است و پیام آیه‌ی «و لا تکنوا کالذین نسواالله...» خود فراموشی معلول خدا فراموشی است. «ص ۱۹۶ و ۱۹۸ دین و زندگی ۳»
- ۶۹- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. هر موجودی هرچه دارد از خدا دارد، هر فعلی و هرکاری در جهان متکی به نیرو و قدرت خداست و همه آثار آنی که از مخلوقات ظاهر می‌شود به اذن و اراده اوست و آیه «قل الله خالق کل شیء» بیانگر توحید افعالی است و آیه «واعلموا ان الله غنی حمید» توحید ذاتی است. «ص ۱۷ پیش‌دانشگاهی»
- ۷۰- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. قرآن در آیه ۲۹ سوره زمر می‌فرماید: خداوند مثالی زده است مردی را که مملوک شریکانی است که درباره او پیوسته با هم نزاع دارند و مردی که تنها تسلیم یک نفر است، آیا این دو یکسانند، آیه مذکور مبین توحید عملی و نقطه مقابل آن شرک عملی است. «ص ۲۸ پیش‌دانشگاهی»
- ۷۱- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. اخلاص در بندگی معنای دیگری از توحید عبادی است به هر میزان که درجه‌ی اخلاص انسان بیشتر باشد مقامش نزد خداوند گرامی‌تر و درجه‌اش در بهشت بالاتر است و راه نفوذ شیطان و وسوسه‌گر در انسان پرستش‌گر، بسته می‌شود. «ص ۳۶ پیش‌دانشگاهی»
- ۷۲- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. اختیار یک حقیقت وجدانی است و هرکس آن را در خود می‌یابد، حتی کسی که آن را در سخن یا بحث انکار می‌کند، در عمل از قدرت اختیار خود بهره می‌برد و آیه شریفه «انا هدیناه السبیل اما شاکراً و اما کفوراً» ناظر بر همین مطلب است. «ص ۶۲ و ۶۳ پیش‌دانشگاهی»

- ۷۳- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. بیت مذکور مربوط به مرحله اول پشیمانی از گذشته است. پشیمانی حالتی درونی است که شخص را دچار اندوه و حسرت می‌کند و شیرینی گناه را به تلخی تبدیل می‌سازد. تا وقتی شیرینی گناه در جان آدمی باقی است و از خاطره‌ی آن احساس لذت می‌کند توبه آغاز نشده است. «ص ۵۲ پیش‌دانشگاهی»
- ۷۴- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. بین نظام مقدر جهان و اراده انسان، رابطه‌ای طولی حاکم است، بنابراین هرکاری که از روی ویژگی اختیار از انسان سرزند، داخل تقدیر الهی است. «ص ۷۳ پیش‌دانشگاهی»
- ۷۵- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. پیامبر گرامی اسلام(ص) به مردم آموخت که اساس جهان بر عدل بنا شده است و زندگی آدمها بدون عدل دوام نخواهد داشت وقتی مبارزه با مشرکان و ستمگران بالاگرفت، خداوند به ایشان فرمود: فلذلک فادع و استقم کما امرت و لا تتبع اهداء هم. «ص ۹۷ و ۹۸ پیش‌دانشگاهی»

پاسخ‌های تشریحی آزمون آزمایشی مرحله چهارم – درس زبان انگلیسی – عمومی

Part A: Grammar and Vocabulary:

- ۷۶- پاسخ: گزینه responsible for (۴) درست است.
اصطلاح responsible for از ترکیب صفت responsible و حرف اضافه‌for به معنی مسئول بودن بکار رفته است.
- ۷۷- پاسخ: گزینه new light gray (۱) درست است. در این تست طرز قرار گرفتن چند صفت قبل از اسم مطرح شده است. هرگاه چند صفت در جمله‌ای بکار برود، ترتیب قرار گرفتن آنها قبل از اسم بصورت زیر می‌باشد.
اسم + جنس + ملیت + رنگ + اندازه + کیفیت
- ۷۸- پاسخ: گزینه talking (۲) درست است.
معنی جمله چنین است «آفانی که دارد با رئیس صحبت می‌کند از کشور کره میباشد.»
نکته گرامری: در این جمله بعد از فاعل یک عبارت کوتاه شده از شبه جمله وصفی داریم که به تکمیل شبیه جمله دوم می‌انجامد. لیکن بخش اول یک جمله نیست. همچنین چون عمل انجام شده از نوعی استمرار برخوردار است گزینه talk نیز غلط است.
- ۷۹- پاسخ: گزینه So as to (۳) درست است.
ترجمه: رادیو را روشن نمودم تا به اخبار گوش بدهم، اما موسیقی شنیدم.
نکته گرامری: در این جمله (So as to) بعنوان حرف ربط منظور و مقصود بکار رفته است.
- ۸۰- پاسخ: گزینه دستورات = instructions (۲) درست است.
- ۸۱- پاسخ: گزینه دیر نمودن = involve (۴) درست است.
- ۸۲- پاسخ: گزینه هلی‌کوپتر = helicopter (۱) درست است.
- ۸۳- پاسخ: گزینه بستگی داشتن = dependon (۴) درست است.
- ۸۴- پاسخ: گزینه اقتصادی = economical (۴) درست است.
- ۸۵- پاسخ: گزینه مخصوصاً = Specifically (۲) در نقش قید درست است.

Part B : Cloze Test:

- ۸۶- گزینه عبور کردن = Cross (۳) باتوجه به متن بهترین پاسخ می‌باشد.
- ۸۷- گزینه تأیید شده = were called (۴) بهترین پاسخ می‌باشد.
- ۸۸- گزینه کالا، اقلام = materials (۱) بهترین پاسخ می‌باشد.
- ۸۹- گزینه انبوه = Thick (۳) بهترین پاسخ می‌باشد.
- ۹۰- گزینه بطور جدی = Severely (۲) بهترین پاسخ می‌باشد.

Part C: Reading Comprehension (Passage 1):

- ۹۱- گزینه Changes with the seasons (۳) به معنی هوش و ذکاوت انسان احتمالاً با فرارسیدن فصول سال تغییرپذیر می‌گردد، بهترین پاسخ است.
- ۹۲- گزینه a great effect on everyone's intelligence (۱) به معنی وضعیت آب و هوایی درجه حرارت تأثیر بسیاری بر هوش هرکسی دارد بهترین پاسخ است.
- ۹۳- گزینه increases the cold ability to think (۳) به معنی توانائی فرد را برای اندیشیدن افزای می‌دهد بهترین پاسخ است.
- ۹۴- گزینه spring and fall (۲) به معنی بهار و پائیز بهترین پاسخ است.
- ۹۵- گزینه during summer (۱) در خلال تابستان بهترین پاسخ می‌باشد.

Part C: Reading Comprehension (Passage 2):

- ۹۶- گزینه he might meet a train coming from the other direction (۴) به معنی امکان برخورد با قطاری که از طرف دیگر می‌آید دارد بهترین پاسخ میباشد.
- ۹۷- گزینه got to the other end with difficulty (۳) به معنی او به سختی طرف دیگر رسید بهترین پاسخ است.
- ۹۸- گزینه it was long and narrow (۱) به معنی «تونل طولی و باریک بود» بهترین پاسخ است صحیح می‌باشد.
- ۹۹- گزینه همه گزینه‌ها = all of them (۴) بهترین پاسخ می‌باشد.
- ۱۰۰- گزینه مسافری = passenger (۴) بهترین پاسخ می‌باشد.

پاسخ‌های تشریحی آزمون آزمایشی مرحله چهارم - درس اختصاصی ریاضی - گروه آزمایشی علوم انسانی

۱۰۱- مجموعه سه عضوی A فقط با مجموعه سه عضوی $\{-۱۵, ۱۲, ۱۴\}$ در تناظر یک به یک است.

۱۰۲-

$$2x^3 + 3x^2 - 4x - 3 \mid x + 2$$

$$\begin{array}{r} 2x^2 - x - 2 \\ \underline{-(2x^2 + 4x + 4)} \\ -5x - 6 \\ \underline{-(-5x - 10)} \\ 4 - 3 = 1 \end{array} \Rightarrow 1$$

باقی مانده کم شود.

۱۰۳- $2x + (-x) = x$

۱۰۴- $(x^2 - 3x - 2)(x^2 - 3x - 2) \Rightarrow x^2$ ضرب $-2 + 9 - 2 = 5$

۱۰۵- $\cos \alpha = -\sqrt{1 - \frac{1}{9}} = -\sqrt{\frac{8}{9}} = -\frac{2\sqrt{2}}{3} \Rightarrow \tan \alpha = \frac{-\frac{1}{3}}{-\frac{2\sqrt{2}}{3}} = \frac{1}{2\sqrt{2}} = \frac{\sqrt{2}}{4}$

۱۰۶- $\frac{(x-1)(x-2)}{(x-2)(x+1)} + \frac{x+3}{x+1} = \frac{2x+2}{x+1} = 2$

۱۰۷- $y = m + 2 = \pm 3 \Rightarrow m = 1, -5$

۱۰۸- $m = \frac{\Delta y}{\Delta x} = \frac{-3-1}{2-4} = 2$ $y + 3 = 2(x - 2)$ $y = 2x - 7$

(3, -1)

۱۰۹- $1, 2, 3, 4, 5$ $\square \square \square$ $5 \times 4 \times 3 = 60$

۱۱۰- $(2x+1)(x+1) - (x+4)(x-3) = 4(x+1)(x-3)$

$2x^2 + 2x + x + 1 - x^2 + 3x - 4x + 12 = 4x^2 - 8x - 12$

$3x^2 - 10x - 25 = 0$ $x = \frac{5 \pm \sqrt{25 + 75}}{3} = \frac{5 \pm 10}{3}$ $x = 5$ و $-\frac{5}{3}$

۱۱۱- $a = \frac{9}{4}, q = \frac{2}{3} \Rightarrow S = \frac{a}{1-q} \Rightarrow S = \frac{\frac{9}{4}}{\frac{1}{3}} = \frac{27}{4}$

۱۱۲- در کتاب درسی آمده است. استقرایی

۱۱۳- $25 - 1 = \frac{14 + 5}{2}$ $4a - 2 = 14 + 5$ $a = \frac{21}{4} = 5/25$

۱۱۴- $x = \frac{-b}{2a} \Rightarrow x = \frac{3}{1} = 3$ $y = \frac{9}{2} - 9 + 1 = \frac{-7}{2} \Rightarrow (3, \frac{-7}{2})$

۱۱۵- $\log_4 2\sqrt{2} = x$ $4^x = 2\sqrt{2}$ $2^{2x} = 2^{\frac{3}{2}}$ $2x = \frac{3}{2}$ $x = \frac{3}{4}$

پاسخ‌های تشریحی آزمون آزمایشی مرحله چهارم - درس اقتصاد - گروه آزمایشی علوم انسانی

۱۱۶- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. هرچند اقتصاد دانان در مطالعات اقتصادی امکان استفاده از ابزارهای خاص علوم تجربی مانند میکروسکوپ، تلسکوپ و نظایر آن را ندارند اما با روشی بسیار مشابه روشی که در علوم تجربی به کار گرفته می‌شود به بررسی واقعیت‌ها می‌پردازند. آنان نیز به دنبال کشف روابط علت و معلولی یا علیت بین

پدیده‌های اقتصادی عالم واقع با جمع‌آوری مشاهدات و اطلاعات نظریاتی را ارائه می‌کنند و سپس به ارزیابی و قبول یا رد آنها می‌پردازند. پس آنان نیز با روش علمی مسائل اقتصادی را مطالعه می‌کنند.

۱۱۷- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. نسبت جمعیت شاغل به کل جمعیت فعال یک کشور نرخ اشتغال نامیده میشود. نرخ اشتغال شاخص بسیار مهمی است زیرا وضعیت استفاده جامعه از نیروی فعال خود را که مهمترین سرمایه آن جامعه است نشان میدهد. البته در بحث اشتغال نه تنها درصد جمعیت شاغل بلکه چگونگی به کارگیری شاغلان نیز باید مورد توجه قرار گیرد، زیرا برخی از مشاغل که به آنها مشاغل کاذب گفته می‌شود وجود دارند که به دلیل غیر مولد بودن نه تنها بر رشد واقعی اقتصادی تأثیری ندارند بلکه در بسیاری موارد مخل آن نیز هستند. بدین ترتیب در بررسی مسئله اشتغال تنها ارائه آمار مربوط به کل یا درصد شاغلین تعیین‌کننده نیست بلکه برای بررسی همه جانبه این مسئله باید شاغلین هر بخش اقتصادی مثلاً کشاورزی، صنعت و خدمات نیز به تفکیک مورد مطالعه و بررسی قرار گیرند.

طریق حل مسئله:

جمعیت کل کشور	میزان جمعیت فعال کشور	}	۱- جمعیت کل کشور: ۵۰ میلیون نفر
۵۰/۰۰۰/۰۰۰ نفر	۱۲/۵۰۰/۰۰۰ نفر		۲- جمعیت فعال: ۱۲/۵۰۰/۰۰۰ نفر
۱۰۰			

$$x = \frac{12/500/000 \times 100}{50/000/000} = \frac{125}{5} = \%25$$

۱۱۸- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. بانکها با ایجاد «چک» و سازماندهی فعالیتهای اقتصادی از طریق آن، توانستند از میزان پول نقد در گردش بکاهند و سهم چک را در مبادلات افزایش دهند. استفاده از چک به میزان پیشرفت اقتصادی کشورها بستگی دارد. هر کشوری که از لحاظ اقتصادی پیشرفته‌تر باشد، سهم استفاده از چک در معاملاتش بیش‌تر است و برعکس. امروزه در کشورهای پیشرفته، مردم در معاملات خود برای پرداخت از شیوه‌های دیگری استفاده می‌کنند. اغلب این شیوه‌ها از مقدار پول نقد در گردش می‌کاهند. در اغلب این شیوه‌ها پرداخت از طریق کارتهای اعتباری صورت می‌گیرد. در برخی از فروشگاه‌های ایران نیز برای پرداخت از کارتهای اعتباری استفاده می‌شود.

۱۱۹- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در بررسی تحول جامعه و گسترش ظرفیت‌های تولیدی آن با دو واژه که رابطه نزدیکی با هم دارند روبرو می‌شویم. یکی از این دو واژه رشد و دیگری توسعه است. در قدم نخست، باید این دو واژه را تعریف کنیم و آنها را از هم بازشناسیم. رشد صرفاً به معنای افزایش تولید است و بنابراین یک مفهوم کمی است. اگر در جامعه‌ای میزان تولید در دوره‌ای معین نسبت به دوره قبل افزایش یابد. می‌گوییم در آن جامعه رشد صورت گرفته است. این افزایش می‌تواند ناشی از افزایش سطح زیرکشت، تأسیس کارخانه‌های جدید، گسترش مراکز تولید فعلی و نظایر اینها باشد. توسعه در کنار افزایش تولید بر پدیده دیگری نیز دلالت دارد و آن را می‌توان یک مفهوم کیفی دانست. هرگاه جامعه‌ای با به کارگیری روش‌های بهتر و فناوری مناسب‌تر ظرفیت تولیدی خود را افزایش دهد و بدین ترتیب از امکانات و منابع خویش به شکل بهتری استفاده کند می‌گوییم در مسیر توسعه گام برداشته است.

۱۲۰- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. اقتصاددانان معمولاً رشد و توسعه جوامع را با معیارهای کمی اندازه‌گیری می‌کنند زیرا بدین ترتیب اولاً می‌توانند اثر سیاست‌های مختلف را مورد تجزیه و تحلیل قرار دهند. ثانیاً تغییر و تحولات را در جوامع مختلف با هم مقایسه کنند. بنابراین برای اندازه‌گیری این دو باید معیار مناسبی در دست داشته باشند.

۱۲۱- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. همانطور که در پاسخ تشریحی دو پرسش گفته شد: رشد به معنای افزایش تولید است بنابراین یکی از بهترین معیارها برای سنجش آن درآمد سرانه است. اگر درآمد سرانه را در حکم معیار سنجش رشد در نظر بگیریم، امکان مقایسه جوامع مختلف با تعداد جمعیت متفاوت فراهم می‌شود. چون در طول زمان معمولاً جمعیت کشور افزایش می‌یابد و اگر به جای درآمد سرانه از درآمد ملی استفاده کنیم افزایش جمعیت نادیده گرفته می‌شود. همچنین می‌توانیم وضعیت یک کشور را در سالهای مختلف مقایسه کنیم. البته برای مقایسه وضعیت جوامع مختلف با یکدیگر باید درآمد سرانه کشورهای مختلف را برحسب واحد پول یکسانی محاسبه کنیم. درآمد سرانه تمامی کشورهای جهان را برحسب دلار آمریکا اعلام می‌کنند. بدین ترتیب که نخست درآمد سرانه یک کشور را برحسب پول داخلی آن محاسبه می‌کنند سپس با توجه به نرخ دلار در آن کشور درآمد سرانه برحسب دلار اعلام می‌شود. بنابراین، امکان مقایسه سطح درآمد سرانه که معیاری برای اندازه‌گیری رفاه مادی در جوامع مختلف است فراهم می‌آید.

۱۲۲- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. مهمترین اصل قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران درباره استقلال اقتصادی اصل ۴۳ و به طور اخص ۹ بند اول آن است. در ابتدای این اصل چنین آمده است: برای تأمین استقلال اقتصادی جامعه و ریشه کن کردن فقر و محرومیت و برآوردن نیازهای انسان در جریان رشد با حفظ آزادی او اقتصاد جمهوری اسلامی ایران براساس ضوابط زیر استوار است: به این ترتیب، یکی از اهداف عالی قانون اساسی ایران تحقق استقلال اقتصادی، و برآوردن نیازهای در حال رشد انسانهایی است که در جامعه اسلامی زندگی می‌کنند. هدف پاسخ‌گویی به نیازهای انسان با حفظ آزادی اوست و چون کسب استقلال اقتصادی بانوجه به تجربه مبارزات مردم هدفی مقدس است دستیابی به آن از نخستین وظایف انقلابی به شمار می‌آید.

۱۲۳- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. بند هفتم براساس استفاده از علوم و فنون و تربیت افراد متخصص که از ضروریات توسعه اقتصادی در روند استقلال اقتصادی است تأکید دارد. مفاد و مضمون بند هفتم بدین قرار است: استفاده از علوم و فنون و تربیت افراد ماهر به نسبت احتیاج برای توسعه و پیشرفت اقتصادی کشور.

۱۲۴- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در مبحث توسعه اقتصادی مفهوم نسبی فقر مورد نظر نیست بلکه منظور از فقر مطلق است. در اصطلاح اقتصادی فقیر مطلق کسی است که درآمد لازم برای بقاء و حفظ سلامت جسمی و روحی خود را نداشته باشد. به بیان دیگر در یک جامعه افرادی که درآمد آنها از سطح حداقل درآمد معیشتی معین کمتر باشد زیر خط فقر قرار دارند. این درآمد معیشتی درحدی است که فرد قادر به تأمین نیازهای اولیه خود نظیر غذا، پوشاک، مسکن، بهداشت، آموزش در حد کسب سواد و حداقل تفریح برای حفظ سلامت روحی نخواهد بود. بهرحال نکته قابل توجه این که تا سطح حداقل معیشت از یک کشور به کشور دیگر یا از یک منطقه به منطقه دیگر

متفاوت است و این امر منعکس‌کننده تفاوت در نیازهاست به عبارت دیگر در هر جامعه با توجه به شرایط اقتصادی، عاداتهای مصرفی و سلیقه مردم می‌توان حداقل درآمد را برای تأمین نیازهای اولیه سطح زندگی متعارف محاسبه کرد و آن را معیار تعیین خط فقر در آن جامعه قرار داد.

۱۲۵- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. اصلاح ساختار توزیع درآمد و عادلانه کردن آن و مقابله با فقر مستلزم بهبود وضعیت اقتصادی به ویژه در زمینه تولید صنعتی است. انسان به مثابه مهمترین عامل تولید به آموزش و تأمین اقتصادی اجتماعی نیاز دارد و هرگونه سرمایه‌گذاری در این زمینه‌ها به افزایش بهره‌وری نیروی کار و به تبع آن بالارفتن درآمد ملی منجر می‌شود. شرایط توزیع ناعادلانه درآمد و وجود فقر گسترده هرگونه برنامه‌ریزی برای ارتقای جامعه و رشد اقتصادی با سدی نفوذناپذیر روبه‌رو خواهد شد. در مقابل توزیع عادلانه درآمد و کاهش فقر می‌تواند انگیزه قدرتمندی برای همکاری و مشارکت عموم افراد جامعه در فرآیند توسعه سالم اقتصادی ایجاد کند. در جامعه‌ای که بیش‌تر افراد آن در فقر به سر می‌برند و به ناامیدی و عدم اعتماد به خود دچارند حرکت به سمت توسعه اقتصادی با موانع جدی مواجه خواهد شد. اعمال سیاست‌هایی به منظور بهبود شرایط نامطلوب زندگی، روحیه امید و اطمینان نسبت به آینده را در مردم تقویت می‌کند و انسجام و همکاری بیشتری در اجرای برنامه‌های توسعه دید می‌آورد.

۱۲۶- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. اشتغال کامل: به وضعیتی اطلاق می‌شود که در جامعه همه جویندگان شغل، دارای شغلی باشند ولی کاری وجود نداشته باشد. در جوامع امروزی معمولاً مشکل بیکاری وجود دارد و در بعضی جوامع - به ویژه جوامع در حال توسعه - این مشکل گاه به یک مشکل حاد و جدی اقتصادی اجتماعی تبدیل می‌شود، به دلیل آثار سوء اقتصادی، اجتماعی، و فرهنگی بی‌کاری، معمولاً دولتها برای مقابله با این مشکل و مهار آن بسیار تلاش می‌کنند. بدین ترتیب، می‌توان گفت یکی از اهداف دولت در عرصه اقتصاد، ایجاد اشتغال کامل و مبارزه با بی‌کاری است. برای تحقق این هدف، دولتها می‌کشند شرایط رونق اقتصادی را فراهم آورند. در چنین شرایطی، فعالیت‌های تولیدی گسترش می‌یابند و تمایل تولیدکنندگان به استخدام نیروی کار جدیدی بیش‌تر می‌شود. این به معنای ایجاد فرصت‌های شغلی جدید و رسیدن به اشتغال کامل است.

۱۲۷- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. دولت برای هدایت اقتصاد در مسیر مطلوب و مورد نظر خود و با هدف ایجاد نظم و انضباط در عرصه فعالیت‌های اقتصادی جامعه، قوانینی را وضع می‌کند و سیاست‌هایی را برای اجرا در کشور طراحی می‌نماید. برای مثال جهت جلوگیری از واردات کالای خاص به کشور قوانینی را وضع و اجراء می‌کند. به طور کلی، دولت با در نظر گرفتن تصویری از آینده اقتصاد و مشخص کردن اهداف آن، سعی می‌کند فعالیت‌های اقتصادی جامعه را به سمت و سوی مورد نظر خود هدایت کند. مثلاً برای تشویق تولیدکنندگان به فعالیت بیشتر و تولید برخی کالاها، امتیازات و امکاناتی را در نظر می‌گیرد. اندیشمندان و اقتصاددانانی که فعالیت‌های دولت را در عرصه اقتصاد ارزیابی می‌کنند. معمولاً با نکته سنجی‌های خاص، نکات ظریف و درخور توجهی را مطرح می‌سازند و با توجه به شواهد و تجربیات موجود، فعالیت و حضور دولت را در برخی عرصه‌ها تأیید می‌کنند یا مورد انتقاد قرار می‌دهند.

۱۲۸- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در کلیه کشورها قوه مجریه مسؤول تهیه و پیشنهاد بودجه است. در جمهوری اسلامی ایران نیز به موجب اصل ۵۲ قانون اساسی بودجه سالانه کل کشور توسط دولت تهیه می‌شود و برای رسیدگی و تصویب به مجلس شورای اسلامی تسلیم می‌گردد. امروزه در بیشتر کشورها مجلس نمایندگان وظیفه تصویب بودجه را بعهده دارد. در جمهوری اسلامی ایران نیز طبق اصل ۵۲ قانون اساسی، تصویب بودجه سالانه کشور از وظایف مجلس شورای اسلامی است. طبق قانون دولت موظف است لایحه بودجه سال بعد را تا آذرماه هر سال به مجلس تقدیم کند. لایحه بودجه ابتدا در کمیسیون بودجه مجلس مورد بررسی قرار می‌گیرد و سپس در جلسه علنی مجلس مطرح می‌شود. مجلس نیز طبق قانون باید لایحه بودجه سال بعد را قبل از پایان سال تصویب کند.

۱۲۹- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. دولت وظایف متعددی برعهده دارد که برای انجام دادن آنها باید هزینه‌هایی صرف کند. به این هزینه‌ها مخارج عمومی گفته می‌شود. مثلاً وقتی دولت می‌خواهد کالایی اساسی مثل نان را به قیمت مناسب و ثابت به دست مردم برساند ناچار است از افزایش قیمت آن جلوگیری کند و لازمه این اقدام آن است که خود گندم را نیز به قیمت ثابت از کشاورزان بخرد. از طرفی چنانچه در جامعه تورم وجود داشته باشد، خرید گندم به قیمت ثابت، هر سال قدرت خرید و در نتیجه انگیزه کشاورز را برای کشت گندم کاهش می‌دهد. در این صورت، هدف دیگر دولت یعنی کسب استقلال اقتصادی که لازمه آن خودکفا شدن در تولید کالاهای اساسی و ضروری مردم است تحقق نخواهد یافت. از این رو دولت ترجیح می‌دهد گندم را به قیمتی از کشاورز بخرد که انگیزه کشت گندم در او از بین نرود و در مقابل، آرد را به قیمتی بسیار کمتر از آنچه برای خودش تمام شده است به نانوایان بفروشد تا نان ارزان به دست مردم برسد. به این ترتیب، دولت مابه‌التفاوتی را می‌پردازد که به آن یارانه یا سوبسید می‌گویند و بودجه آن از طریق مخارج عمومی دولت تأمین می‌شود.

۱۳۰- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. سرمایه‌گذاری‌های اجتماعی نیز همچون سرمایه‌گذاری‌های زیربنایی یا شالوده‌ای مستقیماً به تولید کالا منجر نمی‌شود بلکه زمینه لازم را برای تولید سایر کالاها فراهم می‌سازند. مانند سرمایه‌گذاری در آموزش و پرورش یا آموزش عالی می‌دانیم که محور تولید انسان و تفکر اوست. بنابراین، در اهمیت سرمایه‌گذاری‌های اجتماعی همین بس که زمینه را برای تربیت نیروی انسانی ماهر و متخصص در رشته‌های مختلف فراهم می‌سازد. به نظر می‌رسد که مهمترین سرمایه‌گذاری دولت: سرمایه‌گذاری اجتماعی است زیرا بدون داشتن نیروهای متخصص و متعدد انجام سایر سرمایه‌گذاری‌ها و کسب استقلال اقتصادی میسر نخواهد بود. اکثر محققان رشته اقتصاد توسعه معتقدند که سرمایه‌گذاری در زمینه آموزش و پرورش مستقیماً باعث افزایش تولید جامعه می‌شود. براین اساس تفاوت فاحش بین کشورهای صنعتی با کشورهای جهان سوم، از نظر پیشرفت اقتصادی، در درجه اول ناشی از میزان برخورداری کشورهای پیشرفته صنعتی از نیروهای متخصص و در درجه دوم به دلیل گسترش علم و دانش در اینگونه جوامع است.

پاسخ‌های تشریحی آزمون آزمایشی مرحله چهارم - درس اختصاصی زبان و ادبیات فارسی - گروه آزمایشی علوم انسانی

۱۳۱- پاسخ صحیح ، گزینه «۳» است. این اثر به هنگام توقف شاعر در بلخ سروده شده و حدود پانصد بیت بیشتر نیست. مبنای آن بر شوخی و مزاح است و به همین علت آن را مطایبه‌نامه گفته‌اند. «ص ۱۳۹ تاریخ ادبیات ۱»

۱۳۲- پاسخ صحیح ، گزینه «۱» است. در شعر عصر مولوی، سنایی پیشگام است نه عطار... «ص ۱۳۲ تاریخ ادبیات ۱»

۱۳۳- پاسخ صحیح ، گزینه «۳» است. (توبه - رضا) و (شکر بر عافیت) دو باب از ابواب ده‌گانه‌ی بوستان است. دو باب دیگر گلستان (هشت باب) فواید خاموشی - در اخلاق درویشان است. «ص ۱۲۹ تاریخ ادبیات ۱»

- ۱۳۴- پاسخ صحیح ، گزینه «۴» است. کشف الاسرار نوشته‌ی ابوالفضل رشیدالدین میبیدی است که تفسیری بر قرآن است. اصل این کتاب را خواجه عبدالله انصاری در علم تفسیر با نثر صوفیانه نوشت و میبیدی در سال ۵۲۰ به شرح و بسط آن پرداخت و مباحثی بر آن بیفزود و نامش را کشف الاسرار نهاد. «ص ۱۲۱ تاریخ ادبیات ۱»
- ۱۳۵- پاسخ صحیح ، گزینه «۲» است. این نوع رئالیسم بیش‌تر با کارهای بالزاک آغاز می‌شود و آثار نامبرده‌ی گزینه‌ی ۲ همه مربوط به این نوع رئالیسم هستند. در گزینه‌های دیگر «سیمان» و «دن آرام» در نوع واقع‌گرایی سوسیالیستی جای می‌گیرند. «ص ۲۰۴ تاریخ ادبیات ۱»
- ۱۳۶- پاسخ صحیح ، گزینه «۲» است. تقی رفعت حلقه‌ی اتصال پیشگامان (خامنه‌ای - کسمایی - لاهوتی) بود. مرکز عمده‌ی آنان شهر تبریز و سنگرشان نشریه‌های تجدد و آزادیستان بود. «ص ۱۳۰ تاریخ ادبیات ۲»
- ۱۳۷- پاسخ صحیح ، گزینه «۱» است. چرند و پرند مجموعه‌ای شامل سرمقاله‌ها و نوشته‌های طنزآمیز دهخدا که در روزنامه‌ی صوراسرافیل چاپ می‌شد. سبک دهخدا در این اثر، ادامه‌ی شیوه‌ی عبید زاکانی، شاعر طنزپرداز و هم شهری اوست. «ص ۱۰۹ تاریخ ادبیات ۲»
- ۱۳۸- پاسخ صحیح ، گزینه «۲» است. در قصاید بهار شیرینی و سادگی بیان فرخی، استواری اندیشه‌ی بخردانه‌ی رودکی و در خمربیاتش روح کلام و پیام منوچهری و خیام موج می‌زند. «ص ۱۰۶ تاریخ ادبیات ۲»
- ۱۳۹- پاسخ صحیح ، گزینه «۴» است. تاریخ جهانگشا اثر عطاملک جوینی مهم‌ترین کتاب تاریخی و ادبی قرن هفتم است که در سه فصل نوشته شده است. نشر آن مصنوع و دشوار است و واژه‌های عربی و مغولی زیادی در آن به کار رفته است. «ص ۳۳ تاریخ ادبیات ۲»
- ۱۴۰- پاسخ صحیح ، گزینه «۲» است. کلیم کاشانی آفریننده‌ی معنا و مضمون (خلاق المعانی) است. ص ۴۸ صائب تبریزی شهسوار میدان خیال ص ۴۹ - سیف فرغانی منتقد اجتماعی ص ۱۷ - خواجه کرمانی نخل بند شاعران ص ۱۲
- ۱۴۱- پاسخ صحیح ، گزینه «۴» است. واژه‌های (آدمی - دمی) جدا از (ی) که حرف الحاقی است طبق قاعده‌ی ۲ (مصوت + صامت) ، (م - م) هم قافیه شده‌اند. در گزینه‌های دیگر طبق تبصره‌ی ۳ مصوت‌ها کوتاه و مختلف هستند که در این شرایط فقط با حرف یا حروف الحاقی هم قافیه می‌شوند (می‌کنند - می‌تند) «ند» الحاقی است و حروف اصلی آنها در می‌کن (ن) و در می‌تن (ن) است. «ص ۹ ادبیات اختصاصی ۱ - عروض و قافیه»
- ۱۴۲- پاسخ صحیح ، گزینه «۳» است. آنتوان چخوف نویسنده‌ی روسی است. «ص ۷۷ ادبیات اختصاصی ۱ - نقد ادبی»
- ۱۴۳- پاسخ صحیح ، گزینه «۳» است. بیت: ز خط سبز تو ای نوبهار گلشن حسن کنار سبزه پر از مشک تر توان کردن در وزن (مفاعلهن مفاعلهن مفاعلهن) سروده شده که نام وزن آن محبت مثنی مجنون محذوف است. «ص ۵۹ عروض و قافیه - پانوش شماره ۵»
- ۱۴۴- پاسخ صحیح ، گزینه «۳» است. بیت: دل ز غمت آخرم به ناله درآمد من که ننالیده‌ام زهیچ عذایی
- د ل ز غ م ت / آ خ ر م ب / ن ا ل د ر ا م د / م ن ک ه ن ن ا ل ی د ه ا م ز ه ی چ ع ذ ا ب ی
 _ / _ U _ / _ U _ / _ U _ / _ U _
 مفتعلن مفاعلات مفتعلن مفتعلن
 «ص ۲۶، عروض و قافیه»
- ۱۴۵- پاسخ صحیح ، گزینه «۱» است. (فاعلاتن مفاعلهن فعلن) با وزن شاد و ضربی مناسب مضامین بزمی است مانند هفت پیکر نظامی - اما سنایی هم حدیقه را که در بیان معارف و حقایق است در این وزن سروده است. «ص ۶۷، عروض و قافیه»
- ۱۴۶- پاسخ صحیح ، گزینه «۳» است. وزن بیت در این گزینه (مفاعلهن فاعلاتن مفاعلهن فعلن) است. هرچند متناوب است اما دوری نیست زیرا رکن پایانی کامل نمی‌باشد بلکه محذوفی است که اختیار وزنی ابدال در آن صورت گرفته است. وزن گزینه ۲ (مفتعلن فاعلهن مفتعلن فاعلهن) دوری است. گزینه ۱، بیت در وزن (مفتعلن مفاعلهن مفتعلن مفاعلهن) است و دوری می‌باشد وزن بیت در گزینه‌ی ۴ (مفعول فاعلاتن مفعول فاعلاتن) دوری می‌باشد. «ص ۶۳، عروض و قافیه»
- ۱۴۷- پاسخ صحیح ، گزینه «۱» است. در گزینه‌ی ۲ نقد روان‌شناسی و اخلاقی به محتوا و درون مایه‌اش ارتباط دارد. در گزینه ۳ نقد اجتماعی و در گزینه ۴ همه نقدها مربوط به درون مایه‌ی اثر هستند. «ص ۷۹، نقد ادبی - ادبیات ۱»
- ۱۴۸- پاسخ صحیح ، گزینه «۴» (نقد لغوی) است که این توضیحات همه مربوط به این نوع نقد است. «ص ۸۰ و ۸۱، نقد ادبی - ادبیات ۱»
- ۱۴۹- پاسخ صحیح ، گزینه «۲» است. فرخی سیستانی ص ۳۴ قدیمی‌ترین ترجیع بند را سروده است. قدیمی‌ترین ترکیب بند از قطران تبریزی ص ۳۷ و مستزاد از مسعود سعد ص ۵۵. «آرایه ادبی سال سوم»
- ۱۵۰- پاسخ صحیح ، گزینه «۱» است. (چرخ مینا شکند شیشه‌ی عمر تویه سنگ گر زمینای می گلرنگ به ساغر نکنی) چرخ مینا استعاره از آسمان - شیشه عمر تشبیه است - مصرع اول کنایه از نابودی (شکستن شیشه عمر با سنگ) در گزینه ۲ - تشبیه و تضاد دارد اما جناس ندارد. در گزینه ۴ تکرار و در گزینه ۳ مجاز وجود ندارد. «ص ۶۴، ۸۱ و ۱۰۴ آرایه‌های ادبی»
- ۱۵۱- پاسخ صحیح ، گزینه «۲» است. همه در چشمه‌ی مهتاب غم از دل شونید امشب ای مه تو هم از طالع من غمگینی غم از دل شستن کنایه از رفع نگرانی و اندوه است - چشمه‌ی مهتاب تشبیه دارد - ای ماه - غمگین هستی هر دو تشخیص هستند (مهتاب - امشب - مه) ، (چشمه - شستن) مراعات نظیر است. «ص ۹۰، ۶۴، ۱۰۴ و ۱۴۴ آرایه‌های ادبی»
- ۱۵۲- پاسخ صحیح ، گزینه «۳» است. علاقه‌ی مجاز در گزینه‌ی اصلی محلیه (کلیه) می‌باشد حال آن که در سایر گزینه‌ها (حلق - بیت - الحمد) علاقه‌ی مجاز هاجز از کل (جزئی) است. «ص ۹۹ آرایه‌های ادبی»
- ۱۵۳- پاسخ صحیح ، گزینه «۴» است. (زیرکی - فریب دادن - ازاد کردن بنده - بی‌شمار - زخمی) «واژه‌نامه ادبیات پیش ۲»
- ۱۵۴- پاسخ صحیح ، گزینه «۱» است. ضمیمه نادرست - صحیح آن: ضمیمه می‌باشد. «واژه‌نامه ادبیات پیش ۲»

- ۱۵۵- پاسخ صحیح ، گزینه «۲» است. پیچیدگی و ابهام در کلام از ویژگی‌های ادبی سبک هنری می‌باشد نه فکری «ص ۴۶ - ادبیات اختصاصی پیش ۲»
- ۱۵۶- پاسخ صحیح ، گزینه «۴» است کثرت هرچیز موجب ارزانی و بی‌ارزشی آن می‌شود و به عکس که این مفهوم با بیت گزینه‌ی ۴ ارتباط دارد. «ص ۳۹ - ادبیات اختصاصی پیش ۲»
- ۱۵۷- پاسخ صحیح ، گزینه «۴» است. فناشدن در راه معشوق موجب بقا شدن است یعنی معشوق عاشق را به کمال مطلق (بقا بالله) می‌رساند. «ص ۴۸ - ادبیات اختصاصی پیش ۲»
- ۱۵۸- پاسخ صحیح ، گزینه «۴» است. (محمدعلی جمال‌زاده) «ص ۶۸ - ادبیات اختصاصی پیش ۲»
- ۱۵۹- پاسخ صحیح ، گزینه «۱» است. در تمام گزینه‌ها به جز گزینه‌ی ۱ مفهوم خوداتهامی وجود دارد. گزینه‌ی ۳: ما نامردان تاریخ روزگار درد مردم را ندانستیم. گزینه‌ی ۲: زمانی که خانواده‌ی پیامبر پُرپر می‌شدند ما فقط صبر و سکوت کردم و در گزینه ۴ شاعر خود را با قاتلان اهل بیت همدست می‌داند چون به کمک این مظلومین نرفته است. «ص ۱۲۲ - ادبیات اختصاصی پیش ۲»
- ۱۶۰- پاسخ صحیح ، گزینه «۱» است. امام حسین(ع) با شهادتش فرهنگ عاشقانه مردن را به بشریت القا کرد و انسان را از وادی گمراهی رهانید. «ص ۱۱۱ - ادبیات اختصاصی پیش ۲»

پاسخ‌های تشریحی آزمون آزمایشی مرحله چهارم - درس اختصاصی زبان عربی - گروه آزمایشی علوم انسانی

- پاسخ ۱۶۱: (ص: ۲۱) بی‌شک (معادل اَدَقْ برای «فأنه» نیست) - تو را به هلاکت می‌کشاند (جمله یوقعک ... بعد از اسم نکره نقش نعت را دارد لذا در ترجمه نیاز است که لفظ «که» آورده شود). (۳) چهارپای گستاخ (معادل صحیح برای «فرس لجوج» نمی‌باشد) - قطعاً تو را هلاک می‌کند (معادل صحیح برای جمله «یوقعک فی الهلاک» نیست). (۴) چهار پی لجام گسیخته (← توضیحات گزینه ۳) - تو را در هلاک قرار می‌دهد (← توضیحات گزینه ۲)
- پاسخ ۱۶۲: (ص: ۴) (۱) در مقابل خواسته من (معادل اَدَقْ برای «فیما طالبتک به» نیست) - تنبلی و بهانه‌تراشی را پیشه خودنسازی (معادل صحیح برای «لاتخلق العذر حينما تکسل» نیست). (۲) تو نباید (یجب: باید) - می‌خواهم (طالبت: ماضی لا مضارع!) - بهانه‌ها بتراشی (معادل صحیح برای جمله «لا تخلق العذر» نیست). (۳) کاری می‌خواهم (← توضیحات گزینه ۲) - در حالیکه (این کلمه در متن عربی وجود ندارد).
- پاسخ ۱۶۳: (ص: ۲) باتوجه به متن عربی «فهی تعطی الجسم قوة و صحة...» ترجمه صحیح عبارت است از: آن به جسم، نیرو و سلامتی می‌دهد و روحیه همکاری را بین افراد ایجاد می‌کند.
- پاسخ ۱۶۴: (ص: ۲) گزینه خطا، فقط همین گزینه است زیرا کان + فعل مضارع در ترجمه بصورت ماضی استمراری ترجمه می‌شود. همچنین ادات استفهام «آیا» در متن عربی وجود ندارد. ص: نمی‌دانستم که دوستم پرستار حاذقی شده است!
- پاسخ ۱۶۵: (ص: ۱) (۲) العمل (معادل صحیح برای «هر» نیست) - تقول کلامک (معادل صحیح برای «در مورد آن سخن بگو» نمی‌باشد). (۳) بالعمل (← توضیحات گزینه ۱) - لا تک تسلمین من الخطأ (معادل اَدَقْ برای «تا از خطا در امان بمانی» نمی‌باشد). (۴) یجب أن تفکرین فی کلّ عمل (معادل صحیح برای «در شروع هرکاری فکر کن» نیست، ضمناً «أن» ناصبه است و «تفکرین» منصوب بحذف نون الاعراب باید باشد) - تکلمین (معادل صحیح برای «در مورد آن سخن بگو» نیست، ضمناً باید منصوب بحذف نون الاعراب بالتبعية باشد).
- پاسخ ۱۶۶: (ص: ۳) (۱) انقضت: گذشته است، باتوجه به جمله «سپری کرده باشی» این کلمه خطا است. (۲) تضيع... (باتوجه به جمله «تباه نمی‌کنی» این جمله خطا می‌باشد) - الّتی (آیاتاً: نکره است و جمله بعد از آن صفت است که در ترجمه لفظ «که» می‌آید و نیازی به کلمه «الّتی» نیست) - الأخلاق در ترجمه «اخلاق نیک» ترکیب وصفی است، که در این جمله صفت آن به کار نرفته است. (۴) لا تضيع (باتوجه به اینکه در جمله از اسلوب استثناء مفرغ استفاده شده نیازی به آوردن «لا» نیست) - الکرامات الأخلاقیة ← توضیحات گزینه ۲) - فقط (نیازی به این کلمه نیست)
- پاسخ ۱۶۷: (ص: ۳) (۱) خلال (ص: خلال، فاعل) - يطیع (ص: يطیع، مضارع مرفوع) (۲) العلی (ص: العلی، علو و بلندی) - تشرف (ص: تشرف، مضارع مرفوع و مجرد ثلاثی) (۴) ینال (ص: ینال، مبنی للمعلوم) - الشخص (ص: الشخص، مستثنی مفرغ و مرفوع بإعراب الفاعل)
- پاسخ ۱۶۸: (ص: ۴) (۱) شیء (ص: شیء: علتی برای حذف تنوین نیست) - أقل (ص: أقل، صفة و مجرور بالتبعية للمنعوت، لأن ممنوع من الصرف یجرّ بالفتحة) (۲) تُرضی (ص: تُرضی: مجرد لا مزید!) - أقل (← توضیحات گزینه ۱). (۳) شیء (ص: شیء: مجرور بحرف جار) - تحقیق (ص: تحقیق: مضاف تنوین نمی‌گیرد)
- پاسخ ۱۶۹: (ص: ۴) (۱) مفعول ثان (ص: حال مفردة) (۲) أجوف (ص: مثال) (۳) مؤکد و منصوب بالتبعية (ص: مفعول به و منصوب)
- پاسخ ۱۷۰: (ص: ۱) (۲) نكرة (ص: معرف بالإضافة) - مفعول به و منصوب (ص: فاعل و مرفوع) (۳) فاعله ضمیر «هو» المستتر (ص: فاعله: حذف) (۴) نائب فاعله ضمیر «هو» المستتر (ص: الفاعل)
- پاسخ ۱۷۱: (ص: ۲) باتوجه به اینکه «عال» اسم منقوص در این جمله نقش صفت و منصوب بالتبعية را دارد و علامت نصب اسمهای منقوص ظاهری است پس شکل صحیح آن «عالیاً» است.
- پاسخ ۱۷۲: (ص: ۴) «مهما» از ادوات شرط و جازم دو فعل است و در این جمله «براه» باید مجزوم به حذف حرف عله شود لذا صحیح آن «یره» است.
- پاسخ ۱۷۳: (ص: ۳) این جمله دارای اسلوب تعجب «ما أفعل» است، و «أصفر» فعل تعجب بر وزن أفعل می‌باشد، نه اسم تفضیل!

پاسخ ۱۷۴: ص: ۲ گزینه‌ای که علت و سبب وقوع فعل را بیان می‌کند فقط همین گزینه است که مصدر است و مفعول له. اما در سایر گزینه‌ها علت وقوع فعل بیان نشده است.

پاسخ ۱۷۵: ص: ۱ تنها گزینه‌ای که رفع ابهام از جمله می‌کند همین گزینه است که معمولاً بصورت جامد می‌آید، و تمییز می‌باشد.

پاسخ ۱۷۶: ص: ۳ محافل جمع تکسیر بر وزن مفاعل و ممنوع من الصرف است و تنوین نمی‌پذیرد.

پاسخ ۱۷۷: ص: ۲ تنها گزینه‌ای که دارای اسلوب نداء می‌باشد همین گزینه است چون به صیغه مخاطب است. اما در سایر گزینه‌ها: ربنا و ربی و ربّ نقش مبتدا را دارند.

پاسخ ۱۷۸: ص: ۳ چنانچه «کل» به ضمیری متصل شود که به مؤکد «النجوم» برگردد و آن را تأکید کند به آن تأکید معنوی گویند که فقط در این گزینه تأکید معنوی وجود دارد. اما در سایر گزینه‌ها: «انما» در گزینه ۱ برای تأکید است، در جمله دوم تأکیدی وجود ندارد، و در گزینه چهارم تأکید لفظی (الحرام) وجود دارد.

پاسخ ۱۷۹: ص: ۱ تشبیه برای بیان همانندی چیزی با چیز دیگر در یک یا چند صفت است که فقط در همین گزینه این مسأله وجود دارد اما در گزینه‌های دیگر چنین چیزی دیده نمی‌شود.

پاسخ ۱۸۰: ص: ۳ در این گزینه «جناس» وجود ندارد. اما در سایر گزینه‌ها بین عاقل و جاهل - عامل و طالب - خیر و شر - جناس ناقص، و بین اکثر فاکتور: جناس تام، و بین الأخیار و الأبرار جناس ناقص وجود دارد.

پاسخ‌های تشریحی آزمون آزمایشی مرحله چهارم - درس اختصاصی تاریخ - گروه آزمایشی علوم انسانی

۱۸۱- پاسخ صحیح ، گزینه «۴» است.

از دوران هخامنشی آثار بسیاری در بیستون، تخت جمشید، نقش رستم و شوش برجای مانده است. این آثار بیننده را شگفت زده می‌کند زیرا ساخت آنها برای هنرمندان امروزی نیز کار راحتی نیست. فرش مشهور پازیریک نیز نشانگر وجود بافندگان هنرمند و خوش ذوق این عصر است. فرش پازیریک در یک گور در روسیه به دست آمده و یکی از قدیمیترین فرش‌های جهان با نقوش هندسی، گل، حیوانات افسانه‌ای و انسانهای سوار بر اسب و پیاده است. بنابه روایات مشهور این فرش در دوره هخامنشیان در ایران بافته شده است.

۱۸۲- پاسخ صحیح ، گزینه «۴» است.

اختلافات مذهبی در میان مسیحیانی که تحت حاکمیت دولت بیزانس بودند و محدودیت‌ها و خشونت‌های رومیان نسبت به مسیحیان ساکن شام و مصر موجب نارضایتی آنان از امپراتوری روم شرقی شده بود. و در حکومت مسلمانان، فضای بازتر و آزادی عمل بیشتری تصور می‌کردند. مهاجرت گروه‌هایی از اعراب به سرزمین شام، آمیزش آنان با ساکنان این سرزمین و نیز شباهت‌های فرهنگی و قومی مردم این دیار با اعراب از دیگر زمینه‌های پذیرش اسلام در منطقه است.

۱۸۳- پاسخ صحیح ، گزینه «۲» است.

در دوره حکومت مغولان تشیع گسترش بیشتری یافت. از بین رفتن حاکمیت‌های ضدشیعه و در رأس آنها خلافت عباسیان و عدم تعصب مذهبی مغولان از عوامل اصلی این مسئله بود. خواجه نصیرالدین توسی و علامه حلی از جمله عالمان برجسته شیعی در این زمان‌اند که برای رونق یافتن این مذهب تلاش بسیار کردند. حتی در این دوره چند سالی تشیع به عنوان دین رسمی اعلام شد. در سایه رشد روزافزون تشیع در آغاز قرن دهم هجری سلسله صفویان به عنوان یک حکومت شیعی تأسیس شد.

۱۸۴- پاسخ صحیح ، گزینه «۱» است.

در سال ۱۸۸۵ میلادی گروهی از روشنفکران هند با استفاده از آزادی نسبی که برای فعالیت قانونی وجود داشت به تأسیس کنگره ملی هند اقدام کردند و این کنگره می‌کوشید با استفاده از امکانات موجود و قانونی و پرهیز از روشهای خشونت‌آمیز راه هند را به سوی استقلال هموار کند. درخواست‌های اولیه بانیان کنگره عبارت بود از رسمیت یافتن زبان هندی در کنار زبان انگلیسی و انتخابی شدن نیمی از اعضای مجلس مقننه و مجاز بودن به اظهارنظر در مورد بودجه کشور.

۱۸۵- پاسخ صحیح ، گزینه «۴» است.

انگلیسی‌ها علاوه بر هدفهای سیاسی در ایران به دنبال تحقق هدف‌های اقتصادی نیز بودند و آنها تلاش می‌کردند که با ورود به بازارهای تجاری ایران و ایجاد وابستگی اقتصادی، در کشور ما به منافع بیشتری دست یابند. و به همین خاطر هیئت‌های متعددی را از هند و انگلستان به دربار ایران اعزام کرد و آنها با تقدیم هدایای فراوان به مقامات ایرانی توانستند قراردادهایی را به امضا برسانند مهمترین قرارداد میان ایران و انگلستان در دوره فتحعلی شاه قاجار عهدنامه مفصل بود.

۱۸۶- پاسخ صحیح ، گزینه «۱» است.

قرارداد رونیز در زمان ناصرالدین شاه و با تلاش میرزااحسین خان سپهسالار (صدراعظم) میان دولت ایران با یک انگلیسی به نام رویتر بسته شد. واگذاری امتیاز رومیتر با مخالفت‌های داخلی و خارجی مواجه شد. مخالفان داخلی به رهبری حاج ملاعلی کنی دست به اقدامات اعتراضی شدیدی زدند که در لغو امتیاز و عزل سپهسالار از صدارت بسیار مؤثر بود. سرانجام بر اثر مخالفت‌های داخلی و خارجی امتیاز رومیتر لغو شد ولی وی توانست امتیاز تشکیل بانک شاهنشاهی را به مدت ۶۰ سال از شاه بگیرد.

۱۸۷- پاسخ صحیح ، گزینه «۳» است.

تدریس نظریه مترقی حکومت اسلامی و ولایت فقیه در سال ۱۳۴۸ و انتشار کتابی به همین نام از سوی امام خمینی (ره) در شرایطی که مبارزات اسلامی ملت برای ترسیم دورنمای اهداف نهضت سخت بدان نیازمند بود نقطه عطفی در تاریخ انقلاب اسلامی پدید آورد. وحدت نیروهای مبارز و معتقد به راه امام پیرامون اهداف بازگو شده در این نظریه سبب پیوند گسترده میان مبارزان مسلمان در سطح کشور و افزایش امید و تلاش نیروهای مبارز شد.

۱۸۸- پاسخ صحیح ، گزینه «۲» است.

دانستن اصل و نسب همواره برای انسانها اهمیت داشته و به خصوص در زمانهای گذشته از اهمیت بیشتری برخوردار بوده است. اهمیتی که جوامع در طول تاریخ به نسب می‌داده‌اند موجب شده است تا علمی به نام نسب‌شناسی (تبارشناسی) به وجود آید. این علم یکی از شعبه‌های علم تاریخ است. برای این منظور کتابهای متعددی در مورد شناخت نسب‌نامه‌ها تألیف شده است از جمله این کتابها می‌توان (لانساب) نوشته کلبی و الفصول الفخریه نوشته (ابن عنبه) و تعدادی کتاب دیگر را نام برد.

۱۸۹- پاسخ صحیح ، گزینه «۳» است.
سفرنامه‌ها از منابع مهم تاریخ‌نگاری هستند. انگیزه‌های مسافرت در گذشته، گوناگون بود. در میان مسافران مأموران سیاسی بیشترین سفرنامه‌ها را از خود به جای گذاشته‌اند. آنان پس از طی طریق پیامی را که گاه سری بود به پادشاه می‌رساندند و طی چند جلسه با او به مذاکره می‌پرداختند سپس پاسخ و پیام او را برای پادشاه خود می‌بردند. از دیگر کاربردهای سفرنامه آشنایی با دیدگاه‌ها و اندیشه‌های نویسنده آن است.

۱۹۰- پاسخ صحیح ، گزینه «۲» است.
نخستین گام مورخان برای بررسی تاریخ جهان دوره‌بندی این دوران طولانی از زندگی انسان است زیرا مطالعه و بررسی این دوره طولانی، بدون چنین کاری مشکل و حتی غیرممکن است. به همین جهت مورخان و دیگر دانشمندانی که درباره تاریخ جهان مطالعه می‌کنند برای سهولت مطالعه خویش تاریخ جهان را به دوره‌ها و عصرهایی تقسیم کرده‌اند. مورخان به دلیل اهمیتی که خط (کتابت) در تاریخ‌نویسی دارد بر این عقیده هستند که تاریخ به دوره ماقبل تاریخ و دوره تاریخی یعنی پس از اختراع خط تقسیم می‌شود.

پاسخ‌های تشریحی آزمون آزمایشی مرحله چهارم - درس جغرافیا - گروه آزمایشی علوم انسانی

۱۹۱- ویژگی‌های طبیعی از جمله ناهمواری و ارتفاع از عوامل مهم در استقرار و توسعه‌ی شهرهای ایران هستند باتوجه به جدول ۴۶ - ۲ در کتاب جغرافیای ۱ صفحه ۳۶ در نواحی پایکوهی با ارتفاع ۹۰۰ تا ۲۱۵۰ متری تعداد شهرها بیشتر از سایر نواحی است.

بنابراین گزینه‌ی ۴ صحیح است.
۱۹۲- سیل جریان بسیار شدید آب است که در بیرون از بستر اصلی رودخانه به جریان می‌آید و به دلیل نیرویی که دارد هرآنچه را که بر سر راه دارد با خود می‌برد. بنابراین گزینه‌ی ۴ صحیح است.

۱۹۳- مخروط افکنه‌ها و دلتاها محل‌هایی هستند که اغلب در معرض خطر سیل هستند. نواحی نزدیک به خط ساحلی نیز چنین وضعیتی دارند که تا حد امکان باید از سکونت در چنین مناطقی خودداری کرد. اما به دلیل وجود خاکهای حاصلخیز و آب فراوان اغلب این نقاط برای سکونت و کشت و زرع مورد توجه انسان است. بنابراین گزینه‌ی ۲ صحیح است.

۱۹۴- امروزه رشد سریع جمعیت در همه نواحی جهان یکسان نیست به طوری که در کشورهای توسعه یافته صنعتی علاوه بر مرگ و میر، میزان مولد نیز کاهش یافته است حتی در بعضی از کشورهای صنعتی اروپا نظیر آلمان، فنلاند، سوئد و اسپانیا نرخ رشد به صفر یا پایین‌تر از آن رسیده است. بنابراین گزینه‌ی ۱ صحیح است.

۱۹۵- یاردانگ‌ها اغلب در رسوبات نرم دریاچه‌ای گذشته به وجود می‌آیند و در برخی بیابان‌های دنیا از جمله بیابان غربی مصر و بیابان لوت در ایران وجود دارند. بنابراین گزینه‌ی ۱ صحیح است.

۱۹۶- از زمان پیدایش اولین تمدن‌های بشری شهرهای مهمی در نواحی مختلف سطح زمین پدید آمدند ولی رشد شهرها و شهرنشینی به مفهوم گسترده‌ی آن در قرن نوزدهم با وقوع انقلاب صنعتی در انگلستان آغاز شد پس از وقوع انقلاب صنعتی، تعداد شهرها و جمعیت شهری ابتدا در اروپا و پس از جنگ جهانی دوم در سایر نواحی جهان افزایش یافت.

بنابراین گزینه‌ی ۴ صحیح است.
۱۹۷- در برخی کشورهای در حال توسعه سیاست ایجاد شهرهای جدید مشکلات سرریز جمعیت شهرهای بزرگ را حل می‌کند مثلاً برای مقابله با توسعه بی‌رویه‌ی شهر قاهره در سال ۱۹۷۰ مقرر شد که پنج شهر جدید در اطراف این شهر ایجاد گردد.

بنابراین گزینه‌ی ۳ صحیح است.
۱۹۸- در بررسی همه‌ی پدیده‌های جغرافیایی باید به گذشته‌ی آنها توجه کرد. مثلاً در بررسی مراحل رشد و توسعه شهر تهران یا هر شهر دیگر باید به نحوه‌ی شکل‌گیری و پیدایش این شهر و چگونگی توسعه‌ی آن در مراحل مختلف تاریخی توجه کنیم تا بتوانیم ریشه مشکلات کنونی را بشناسیم این نوع شناخت را تکوینی گویند.

بنابراین گزینه‌ی ۲ صحیح است.
۱۹۹- هم‌تراز مجموعه‌ای از نقاط هم‌ارتفاع‌اند که با خطی به یک‌دیگر متصل شده‌اند. اگر این خطوط منحنی بسته را از بالا نگاه کنیم (شکل ۱۴ صفحه ۵۸) دایره‌های تودرتویی را می‌بینیم که ارتفاع آنها به سمت داخل افزایش می‌یابد در مورد دره‌ها، گودال‌ها و آبره‌ها عکس این حالت صادق است به این معنا که ارتفاع دایره‌های تو در تو به سمت داخل کاهش می‌یابد.

بنابراین گزینه‌ی ۱ صحیح است.
۲۰۰- هرچه اندازه‌ی یک پیکسل کوچکتر باشد قدرت تفکیک تصویر آن بیشتر و پدیده‌های کوچکتری در آن قابل مشاهده و بررسی است. بنابراین گزینه‌ی ۲ صحیح است.

پاسخ‌های تشریحی آزمون آزمایشی مرحله چهارم - درس علوم اجتماعی - گروه آزمایشی علوم انسانی

- ۲۰۱- در شهر به ویژه شهرهای بزرگ با تخصصی شدن کارها و گسترش شبکه‌ی نقش‌های شغلی، فرد به فعالیت نقش‌های دیگر و دیگران وابستگی بیشتری دارد. بنابراین گزینه‌ی ۲ صحیح است.
- ۲۰۲- یکی از سرچشمه‌های مهم نامساوی بودن افراد در برخورداری از مزیت قدرت، تقسیم کار و عدم تساوی نقش‌ها در مسئولیت‌ها و وظایف است. بنابراین گزینه‌ی ۴ صحیح است.
- ۲۰۳- در ارزیابی مزایا، ارزش‌ها نقش محوری دارند و با تغییر ارزش‌ها در جامعه ممکن است نابرابری مزایا در شبکه‌ی نقش مورد سؤال قرار گیرد و ناعادلانه تلقی شود. بنابراین گزینه‌ی ۱ صحیح است.
- ۲۰۴- هریک از ما زمانی که از واژه‌ی «من» استفاده می‌نیم، با به کارگیری این کلمه می‌خواهیم خود را از دیگران متمایز کنیم و به خود و دیگران نشان دهیم که بین من و دیگران مرزی وجود دارد. همچنین زمانی که واژه «ما» را به کار می‌گیریم اعضای گروه را از دیگران متمایز می‌کنیم. بنابراین گزینه‌ی ۴ صحیح است.
- ۲۰۵- خاک وطن ارزشی متفاوت با سایر خاکها دارد و دفاع از آن نه تنها وظیفه که نوعی قهرمانی به حساب می‌آید. بنابراین گزینه‌ی ۴ صحیح است.
- ۲۰۶- در جوامع لیبرال سهم جامعه از ثروت تولید شده معمولاً به صورت مالیات در اختیار دولت قرار می‌گیرد. اخذ مالیات به صورت تصاعدی سیاست دیگری است که با هدف تعدیل ثروت، پیگیری می‌شود. در جوامع سوسیالیستی، برای حل مشکل تراکم ثروت نزد دولت، باید ثروت متراکم دولت به تدریج و از طریق قوانینی که وضع می‌شود به مردم منتقل گردد. برای تحقق این امر، ابتدا قاعده‌ی مالکیت عمومی تغییر می‌کند و در آن سهم بیشتری برای افراد در نظر گرفته می‌شود. بنابراین گزینه‌ی ۲ صحیح است.
- ۲۰۷- در جامعه‌ای که بر مردم سالاری و مشارکت مردم در سرنوشت خود تأکید می‌شود، تراکم قدرت پیامدهایی برای مشارکت مردم دارد که مهمترین آنها گسترش بی‌میلی و احساس بی‌قدرتی سیاسی است. احساس بی‌قدرتی و بی‌اعتنایی نسبت به آن چه در عرصه‌ی سیاسی می‌گذرد به تدریج به بیگانگی از نظام سیاسی می‌انجامد. بنابراین گزینه‌ی ۱ صحیح است.
- ۲۰۸- تلاش در جهت کاهش قدرت اشراف، ابتدا معطوف به گرفتن سهمی برای افراد عادی در کنار آنها بود، چنان که در فرانسه که یکی از خاستگاه‌های مردم سالاری است اولین تلاشها به تعیین این سهم برای مردم عادی معطوف شد. در انگلیس، مشروطه شکل گرفت که بیشتر بر مشروط شدن قدرت‌مندان تأکید داشت. بنابراین گزینه‌ی ۱ صحیح است.
- ۲۰۹- امپراتوری روم غربی در سده‌ی پنجم میلادی از هم پاشید اما برخلاف سایر امپراتوری‌ها که بعد از دوره‌ای از هم پاشیدگی دوباره احیا می‌شدند، به علت شرایطی که در اروپا پیش آمد، دوره‌ی از هم گسیختگی این امپراتوری ادامه یافت. بدین ترتیب، اروپا برای یک دوره‌ی تاریخی طولانی مدت به صورت فتودالی به زندگی خود ادامه داد. به تدریج در کنار واحدهای فتودالی شهرهای مستقل شکل گرفتند. بنابراین گزینه‌ی ۲ صحیح است.
- ۲۱۰- برای جوامعی که سرمایه کافی برای تولید ندارند یا از نظر مدیریت اقتصادی ضعیف‌اند ورود سرمایه به کشور می‌تواند موجب شکوفایی اقتصادی شود زیرا به همراه سرمایه، صنعت و ماشین‌آلات وارد می‌شود و فناوری و مدیریت رشد می‌کند. تشکیل واحدهای اقتصادی جدید موجب کاهش بیکاری و رفع مشکلات اقتصادی می‌شود و دولت‌ها را تا حدی از فشارهای داخلی می‌رهاند. چنین مزایایی سبب می‌شود تا دولت‌ها برای سرمایه‌گذاری خارجی، تسهیلاتی قابل شوند. بنابراین گزینه‌ی ۲ صحیح است.
- ۲۱۱- شکل‌گیری فرهنگ و هویت ملی به معنای آن نیست که فرهنگها و هویت‌های قومی و دینی و ... از بین می‌روند بلکه به این معناست که دولت - ملت‌ها بر هویت و فرهنگ ملی تأکید می‌کنند و در جهت تقویت آن تلاش می‌کنند. بنابراین گزینه‌ی ۳ صحیح است.
- ۲۱۲- در طول زمان هرچه به زمان حال نزدیکتر می‌شویم نقش محوری دانش در میان دیگر منابع مؤثر در تولید ارزش افزوده، افزایش می‌یابد. همین موضوع برخی از دانشمندان علوم اجتماعی را بر آن داشته است تا از جایگزینی اقتصاد سرمایه‌داری و صنعتی با اقتصاد پاسا سرمایه‌داری صنعتی سخن به میان آورند. بنابراین گزینه‌ی ۳ صحیح است.
- ۲۱۳- در سندی که با عنوان امنیت ملی آمریکا در قرن بیست و یکم تدوین شده است درباره‌ی خاور نزدیک بزرگ چنین اظهار نظر شده است: مکانی با بزرگترین منبع سوخت فسیلی و نیز قدرتهای جاه‌طلب بی‌شماری که برای به دست آوردن برتری منطقه‌ای تلاش می‌کنند. خاور نزدیک بزرگ سرزمینی است که ایالات متحده در آن هم‌پیمانان کلیدی و منافع مهم دارد و نیز جنگ‌افزارهای کشتار جمعی در آن در حال گسترش است. بنابراین گزینه‌ی ۱ صحیح است.
- ۲۱۴- دولت - ملت‌ها، در عرصه‌ی جهانی اهداف مختلفی را دنبال می‌کنند. این اهداف اهمیت یکسانی ندارند بعضی از آنها اگر تحقق نیابند، موجب فروپاشی جامعه می‌شوند به همین علت ملت‌ها برای دست‌یابی به آنها از خودگذشتگی و فداکاری می‌کنند. اینگونه اهداف به عنوان اهداف اساسی درجه اول و حیاتی هر جامعه شناخته می‌شوند و از جمله مهمترین آنها حفظ استقلال و موجودیت و تأمین امنیت در برابر سایر جوامع است.

بنابراین گزینه‌ی ۲ صحیح است.
 ۲۱۵- یکی از مصداق‌های مداخله در امور داخلی ایران، کودتای ۲۸ مرداد است که توسط آمریکایی‌ها شکل گرفت و جریان مبارزات مردم سالارانه را که در آن زمان دنبال می‌شد، برای حدود ۲۵ سال متوقف کرد.
 بنابراین گزینه‌ی ۴ صحیح است.

پاسخ‌های تشریحی آزمون آزمایشی مرحله چهارم - درس فلسفه و منطق - گروه آزمایشی علوم انسانی

۲۱۶- صفحه‌ی ۴۵ و ۴۶ و ۵۰ فلسفه‌ی سوم: اساسی‌ترین مسائل فکری بشر، به اعتقاد افلاطون که از لابه‌لای گفتگوی سقراط با «گلاوکون» به دست می‌آید مسأله‌ی شناخت است که ارزش آن به عقلانی بودن آن است و مثال در اندیشه‌ی افلاطون، همان موجودات جهان ماورای طبیعت می‌باشد.
 بنابراین گزینه‌ی ۴ صحیح است.
 ۲۱۷- صفحه‌ی ۴۴ فلسفه‌ی سوم: عبارت: شما نمی‌توانید دوبار در یک رودخانه گام نهید، زیرا آبهای تازه است که همواره جریان دارد و بر شما می‌گذرد از هراکلیتوس و نشانی از تغییر، تحول و بی‌ثباتی مسائل جهان است.
 بنابراین گزینه‌ی ۳ صحیح است.
 ۲۱۸- صفحه‌ی ۳۷ فلسفه‌ی سوم: روش سقراط که گفتگو با مخاطبان خود بود این ثمر را داشت که کمبود معلومات آنها را آشکار می‌کرد و راه صحیح تفکر را با به دست دادن تعاریف ثابت و درست به آنان نشان می‌داد.
 بنابراین گزینه‌ی ۱ صحیح است.
 ۲۱۹- صفحه‌ی ۸۳ و ۸۴ منطق: در کاربری قانون استنتاج در تعیین کم و کیف قاعده‌ی منطقی: نتیجه تابع اخنس متقدمین است که اخنس بودن به جزئیت و سالبه بودن رقم می‌خورد و در استدلال: ماست از شیر است - شیر برای اسهال مضر است. حد وسط در هر مقدمه به عامه تکرار نشده است.
 بنابراین گزینه‌ی ۲ صحیح است.
 ۲۲۰- صفحه‌ی ۷۸ منطق: محور اصلی و قطب حقیقی قیاس و پایه و مبنای آن، حد وسط است و استدلال: هر انسانی حیوان است هر کاتبی انسان است. شکل چهارم قیاس اقترانی حملی است که نتیجه آن پس بعضی حیوانات کاتب‌اند موجهی جزئی است.
 بنابراین گزینه‌ی ۲ صحیح است.
 ۲۲۱- صفحه‌ی ۷۳ منطق: هر یک از قضایای: نیروگاه‌های برق یا آبی هستند یا اتمی استثنایی منفصل اگر باران بیارد، جاده‌ها لغزنده می‌شود استثنایی متصل این شی یا پاک است یا نجس «استثنایی منفصل» در دهه‌ی ۱۹۶۰ گسترش میدان‌های جنگی در سطح جهان، باعث افزایش بیکاری شهر، اقترابی می‌باشند. یعنی شکل دهنده به این نوع از انواع قیاس می‌باشند.
 بنابراین گزینه‌ی ۱ صحیح است.
 ۲۲۲- صفحه‌ی ۹۲ فلسفه‌ی پیش: تلقی کلام به حکمت جدلی از سوی حکما مطرح شد و اساس استدلال متکلمان، حسن و قبح عقلی بوده است و حکمت اشراق به علم حضوری توجه بیشتر داشت که این امر، فلسفه‌ی استدلالی را به عرفان نزدیک کرد.
 بنابراین گزینه‌ی ۳ صحیح است.
 ۲۲۳- صفحه‌ی ۸۲ فلسفه‌ی پیش: اتحاد و درهم آمیختگی دانش نظری و برون نگر و ذوق عرفانی و درون‌نگر به ترتیب راه و سیرت فیلسوفان و عارفان بود که در نظریه‌ی اشراق محقق شد که هموارکننده‌ی آن، عبور از مرحله‌ی علم حصولی به عرصه‌ی علم حضوری.
 بنابراین گزینه‌ی ۴ صحیح است.
 ۲۲۴- صفحه‌ی ۶۲ فلسفه‌ی پیش: ابن‌سینا، راه مأنوس شدن انسان را با نظام جهان اطاعت از احکام شریعت و انجام فرایض و عبادات معرفی کرده و علت پیدایش جهان و مکونات را عشق می‌داند.
 بنابراین گزینه‌ی ۳ صحیح است.
 ۲۲۵- صفحه‌ی ۴۷ فلسفه‌ی پیش: حکیم ابونصر محمد فارابی در رساله‌ی جمع بین رأی دو حکیم که آرای افلاطون و ارسطو را بیان می‌کند، این کار را به طرح تأسیس فلسفه‌ی اسلامی دنبال کرد و فارابی را بدان جهت به معلم ثانی، لقب ادند که مؤسس فلسفه‌ی نبوی بود.
 بنابراین گزینه‌ی ۲ صحیح است.

پاسخ‌های تشریحی آزمون آزمایشی مرحله چهارم - درس روانشناسی - گروه آزمایشی علوم انسانی

۲۲۶- پاسخ صحیح گزینه ۱ است. ۲۲۷- پاسخ صحیح گزینه ۳ است. ۲۲۸- پاسخ صحیح گزینه ۴ است. ۲۲۹- پاسخ صحیح گزینه ۳ است.
 ۲۳۰- پاسخ صحیح گزینه ۴ است. ۲۳۱- پاسخ صحیح گزینه ۳ است. ۲۳۲- پاسخ صحیح گزینه ۴ است. ۲۳۳- پاسخ صحیح گزینه ۱ است.
 ۲۳۴- پاسخ صحیح گزینه ۴ است. ۲۳۵- پاسخ صحیح گزینه ۱ است.

**قابل توجه داوطلبان آزمون‌های سراسری
و متقاضیان خرید محصولات و انتشارات سازمان سنجش آموزش کشور**

شرکت تعاونی خدمات آموزشی کارکنان سازمان سنجش به منظور رفاه حال داوطلبان آزمون‌های سراسری و دسترسی سریع و بی واسطه آنان به کتاب‌های تست و موضوعی منتشره توسط سازمان سنجش، به صورت تلفنی یا از طریق درخواست کتبی به شرح زیر سفارش می‌پذیرد:

۱) نحوه ارسال کتاب برای متقاضیان در تهران:

متقاضیان خرید کتاب‌ها و محصولات در تهران می‌توانند کتاب‌های مورد نظر خود را از طریق تلفن ۸۸۳۲۱۴۵۵ به بخش سفارشات تلفنی اعلام نمایند. این قبیل متقاضیان نیازی به مراجعه به بانک و واریز وجه ندارند. سفارش این افراد همراه با فاکتور رسمی توسط پیک ویژه در محل مورد نظر خریدار (در سطح تهران) تحویل و وجه مربوطه نقداً دریافت می‌گردد.

۲) نحوه ارسال کتاب برای متقاضیان در شهرستان‌ها:

داوطلبان و علاقه‌مندان در شهرستان‌ها می‌توانند کتاب‌های درخواستی و مشخصات خود را در جدول ذیل درج نموده و پس از واریز جمع کل مبلغ کتاب و هزینه پستی به حساب جام به شماره ۳۰۴۲۸۴۴۵۸ در هر یک از شعب بانک ملت در سراسر کشور به نام شرکت تعاونی خدمات آموزشی، اصل فیش بانکی را همراه با جدول تکمیل شده از طریق نمابر (فکس) به شماره ۸۸۸۲۷۸۶۰ و ۸۸۱۴۰۴۱ یا به صورت پستی به آدرس: تهران - صندوق پستی ۲۵۴۸-۱۵۸۱۵ ارسال نمایند. متقاضیان در شهرستان‌ها همچنین می‌توانند با اعلام شماره فیش واریزی و آدرس و مشخصات خود از طریق تلفن ۸۸۳۲۱۵۹۹ کتاب‌های مورد نظر را تلفنی درخواست فرمایند.

قیمت (ریال)	محتوای کتاب	کد	نام کتاب‌های منتشر شده
۵۰۰۰۰	تست‌ها و پاسخهای تشریحی سالهای ۸۸ تا ۸۵	۱۲۰	ادبیات فارسی عمومی (ریاضی، تجربی، انسانی، هنر)
۴۹۰۰۰	تست‌ها و پاسخهای تشریحی سالهای ۸۸ تا ۸۳ به انضمام تستهای اختصاصی گروه علوم انسانی	۱۲۲	زبان و ادبیات فارسی گروه علوم انسانی (گروه علوم انسانی)
۳۰۰۰۰	تست‌ها و پاسخهای تشریحی سالهای ۸۸ تا ۸۶	۱۱۸	دین و زندگی (کلیه گروه‌های آزمایشی)
۲۳۰۰۰	تست‌ها و پاسخهای تشریحی سالهای ۸۸ تا ۸۷	۱۲۵	دین و زندگی (ویژه اقلیت‌های دینی)
۴۶۰۰۰	تست‌ها و پاسخهای تشریحی سالهای ۸۸ تا ۸۳ به انضمام تستهای اختصاصی گروه علوم انسانی	۱۰۸	زبان عربی (کلیه گروه‌های آزمایشی)
۶۰۰۰۰	تست‌ها و پاسخهای تشریحی سالهای ۸۸ تا ۸۳ به انضمام تستهای اختصاصی گروه علوم انسانی	۱۰۶	زبان انگلیسی عمومی و اختصاصی (۸۳ تا ۸۸)
۴۸۰۰۰	تست‌ها و پاسخهای تشریحی سالهای ۸۸ تا ۸۰	۱۰۹	تست ریاضیات
۴۱۰۰۰	تست‌ها و پاسخهای تشریحی سالهای ۸۸ تا ۸۳	۱۰۵	تست فیزیک (مشترک با گروه تجربی)
۴۳۰۰۰	تست‌ها و پاسخهای تشریحی سالهای ۸۸ تا ۸۳	۱۰۴	تست شیمی (مشترک با گروه تجربی)
۲۸۰۰۰	تست‌ها و پاسخهای تشریحی سالهای ۸۸ تا ۸۰	۱۱۰	تست ریاضی
۴۱۰۰۰	تست‌ها و پاسخهای تشریحی سالهای ۸۸ تا ۸۳	۱۰۵	تست فیزیک (مشترک با گروه ریاضی)
۴۳۰۰۰	تست‌ها و پاسخهای تشریحی سالهای ۸۸ تا ۸۳	۱۰۴	تست شیمی (مشترک با گروه ریاضی)
۳۸۰۰۰	تست‌ها و پاسخهای تشریحی سالهای ۸۸ تا ۸۰	۱۱۶	زیست‌شناسی
۶۰۰۰۰	تست‌ها و پاسخهای تشریحی کلیه دروس اختصاصی گروه علوم انسانی در سالهای ۸۸ تا ۸۳	۱۱۷	دروس اختصاصی علوم انسانی
۶۰۰۰۰	تست‌ها و پاسخهای تشریحی سالهای ۸۸ تا ۸۳ به انضمام تستهای عمومی کلیه گروه‌ها	۱۰۶	سوالات اختصاصی زبان انگلیسی
۲۵۰۰۰	منبع دروس اختصاصی گروه‌های زبانهای خارجی		زبان تخصصی New Bridging the Gap

موضوع	قیمت (ریال)
مهارت و برنامه‌ریزی	۱۵۰۰۰ راهنمای انتخاب رشته
	۱۸۰۰۰ عوامل موفقیت در آزمون‌ها
	۵۵۰۰۰ فرصت برابر (آشنایی با رشته‌های دانشگاهی)
تک آموختنی	۴۰۰۰۰ انتخاب رشته انتخاب آینده همراه با CD
	۱۷۵۰۰ زبان انگلیسی مقدماتی
	۲۸۵۰۰ زبان انگلیسی پیشرفته
	۳۴۰۰۰ زبان تافل متوسط
۲۰۰۰۰ زبان تافل پیشرفته	

۱) هزینه ارسال کتاب‌ها:

الف - کتاب‌ها در تهران به وسیله پیک ویژه و با ارائه فاکتور رسمی و تا ۳ جلد کتاب با هزینه ارسال ۱۵۰۰۰ ریال و ۴ جلد و بالاتر بدون هیچ گونه هزینه اضافی به قیمت پشت جلد تحویل خواهد شد.

ب - هزینه ارسال سایر کتاب‌ها به شهرستان‌ها برای شرح جدول زیر:

موضوع	قیمت (ریال)	توضیحات
هزینه ارسال یک جلد کتاب	۱۲۰۰۰ ریال	هزینه ارسال ۳ جلد کتاب
	۱۸۰۰۰ ریال	هزینه ارسال ۴ جلد کتاب و بیشتر برای هر جلد

۲) متقاضیان در تهران همچنین می‌توانند با مراجعه مستقیم به فروشگاه این شرکت مستقر در ساختمان شرکت واقع در: خیابان کریم خان - خیابان میرزای شیرازی - خیابان شهید نژادکی (کامکار سابق) - پلاک ۳۰، کتاب‌های مورد نظر خود را خریداری فرمایند.

شرکت تعاونی خدمات آموزشی کارکنان سازمان سنجش آموزش کشور